

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 2-4 Τ.Κ. 106 78 ΑΘΗΝΑ

**1923-2023: ΕΚΑΤΟ ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ
ΣΤΙΣ 24 ΙΟΥΛΙΟΥ 1923**

Οι επίσημοι μετά την υπογραφή της Συνθήκης Λωζάνης

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και ο Ισμέτ Ινονού στη Λωζάνη

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΤΕΥΧΟΣ 228

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

ISSN 1105-607X

ΤΕΥΧΟΣ 228
ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ
ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 2-4

T.K. 10678 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.-FAX 210-3819571

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ: 1975-1977

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΗ: 1983-

ΤΕΥΧΟΣ 228

ΙΟΥΛΙΟΣ – ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΕΚΔΟΤΗΣ – ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΗΣ Β. ΤΖΟΚΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Δόρδου 35, T.K. 10443 Αθήνα

Τηλ. 210-5120009

*

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΓΑΠΟΥΛΑ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΟΡΛΙΔΑΣ

ΡΙΤΑ ΝΑΣΤΟΥ - ΜΥΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΜΜΟΣ

ΦΩΤΙΟΣ ΚΟΥΛΑΡΜΑΝΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΤΑΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΟΜΠΟΛΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ – ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

T.Θ. 8231, T.K. 10210 ΑΘΗΝΑ

Κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό

της Ένωσης στην Εθνική Τράπεζα

IBAN: GR6101100400000004062505138

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

T.Θ. 8231, T.K. 10210 ΑΘΗΝΑ

e-mail: EEL1930@GMAIL.COM

ellineslogotexnes.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΚΩΣΤΑΣ Γ. ΚΟΥΚΟΥΔΑΚΗΣ

ΖΩΟΔ. ΠΗΓΗΣ 91, 11473 Αθήνα

τηλ. 210-6429961, τηλ./fax. 210-6461660

e-mail: a_telier@otenet.gr

Κάθε Λογοτέχνης φέρει
την ευθύνη των κειμένων του

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΤΗ

ΓΥΡΙΣΑΜΕ σε νέα εποχή το Φθινόπωρο του 2023. Ευχές στα μέλη και στους φίλους της Ένωσης για υγεία και δημιουργία. Συνεχίζουμε με περισσότερη δύναμη και καμιά θλίψη δεν μπορεί να μας καταβάλει. Ότι κά-νουμε να γίνεται με υπεύθυνο τρόπο. Να κρατήσουμε το ανάχωμα αντιστάσης για τον Πολιτισμό στο αρχαιότερο λογοτεχνικό σωματείο η ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ στη λαίλαπα της ισοπέδωσης των πάντων που κυριαρχεί στη σημερινή εποχή και πρέπει να διαφυλάξουμε τις αξίες. Είδαμε το Καλοκαίρι ερειπωμένες αγκαλιές χωρίς γέλια, αφού έσβησαν σε σιωπηλούς σταθμούς και νεκρές αποβάθρες. Οι πυρκαγιές έπνιξαν πολιτείες και χωριά. Οι περισσότεροι με σπασμένα φτερά έφαχναν τα πρόσωπα, τις ψυχές κι όλα έστεκαν ακίνητα, νεκρά. Η Κλιματική Κρίση μας πρόλαβε και μέναμε στα σπίτια οι μεγαλύτεροι, αγκαλιά μ' ένα κλιματιστικό. Υψηλές θερμοκρασίες 45° σ' όλη τη χώρα και οι φωτιές έκαψαν και πλημμύρισαν δύο (2) εκατομμύρια στρέμματα Ελληνικής γης μας. Κι ύστερα βιβλική καταστροφή από την κακοκαιρία «Ντάνιελ» σ' όλη την Ελλάδα έβρεχε κατακλυσμιαίως τρεις μέρες. Πνίγηκαν άνθρωποι, σπίτια και περιουσίες. «Διαφυλαχθήναι πάσαν πόλιν και χώραν από οργής, λοιμού, λιμού, σεισμού, και καταποντισμού, πυρός, μαχαίρας, επιδρομής αλλοφύλων, εμφυλίου πολέμου και αιφνιδίου θανάτου...», λένε οι γραφές. Ακολουθεί η παραλλαγή «ERIS» Κορωνοϊού για νέο εμβόλιο... Αμάν πια, ως τότε; Θα ησυχάσουμε καμιά φορά;

Α.Β.Τ.

Μήπως ξεχάσατε

τη συνδρομή σας;

Αν ναι, σπεύσατε!

Ετήσια συνδρομή 50 ευρώ.

Η Συνθήκη της Λωζάνης

Η Συνδιάσκεψη της Λωζάνης ξεκίνησε τις εργασίες της στις 7 Νοεμβρίου 1922 και, ύστερα από σχεδόν επτά μήνες διαβουλεύσεων, έληξε με την υπογραφή της ομώνυμης Συνθήκης στις 24 Ιουλίου 1923, δηλαδή έναν χρόνο μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή. Υπήρξε κορυφαίο διπλωματικό γεγονός και Διεθνής Συνθήκη που διασφάλισε την ειρήνη και τη σταθερότητα στην περιοχή της Ανατολικής Ευρώπης για περίπου 100 χρόνια, ρυθμίζοντας τα σύνορα και τις σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας και άλλων κρατών της Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Στην πραγματικότητα, τερμάτισε οριστικά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (1914-1919) και, ιδιαίτερα για την Ελλάδα, τον ελληνοτουρκικό πόλεμο στη Μικρά Ασία.

Επιπλέον, η Συνθήκη της Λωζάνης ουσιαστικά αντικατέστησε τη, θριαμβευτική για την Ελλάδα, Συνθήκη των Σεβρών, που είχε υπογραφεί ανάμεσα στις νικήτριες δυνάμεις του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και τον τελευταίο σουλτάνο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας Μωάμεθ ΣΤ΄ ή Μεχμέτ Βαχιντενίν, τον Αύγουστο του 1920. Όμως, η Μεγάλη Τουρκική Εθνοσυνέλευση δεν αναγνώρισε ούτε επικύρωσε τη Συνθήκη των Σεβρών ενώ ο αρχηγός των εθνικιστών Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ κήρυξε απελευθερωτικό πόλεμο εναντίον των Ελλήνων που είχαν αποβιβαστεί στη Σμύρνη, από τον οποίο βγήκε νικητής. Μετά τα οδυνηρά γεγονότα της Σμύρνης, η ηττημένη ελληνική πλευρά προσχώρησε στην Ανακωχή των Μουδανιών δύο μέρες μετά την υπογραφή της Συνθήκης από την Αντάντ (Αγγλία, Γαλλία, Ιταλία) και την Τουρκία, στις 11 Οκτωβρίου 1922. Η Συνθήκη των Μουδανιών υπήρξε το προοίμιο της Συνθήκης της Λωζάνης.

Η Οθωμανική Αυτοκρατορία ανήκε πλέον στο παρελθόν και είχε γεννηθεί ένα νέο ανεξάρτητο κράτος, η νέα Τουρκία στην οποία παραχωρήθηκε η Ανατολική Θράκη, απ' όπου ο ελληνικός στρατός εξαναγκάστηκε να αποσυρθεί υποχωρώντας στη δεξιά όχθη του Έβρου. Ταυτόχρονα, οι 250.000, ελληνικής καταγωγής, χριστιανοί κάτοικοι εξωθήθηκαν στην προσφυγιά.

Επομένως, τις παραμονές της έναρξης της Συνδιάσκεψης της Λωζάνης, οι συνθήκες για την Ελλάδα ήταν δυσμενείς. Στη δύσκολη αυτή κατάσταση πρέπει να προστεθεί και η Εκτέλεση των Έξι στο Γουδή (15 Νοεμβρίου 1922), γεγονός το οποίο είχε ως αποτέλεσμα τη διπλωματική απομόνωση της χώρας. Σε αυτή τη δεινή συγκυρία, ο Ελευθέριος Βενιζέλος, αν και εξόριστος, θεωρήθηκε ο καταλληλότερος προκειμένου να ηγηθεί της ελληνικής αντιπροσωπείας στη Λωζάνη με στόχο τη σύναψη μιας έντιμης ειρήνης.

Πράγματι, η Συνθήκη της Λωζάνης αποτέλεσε, για την ηττημένη Ελλάδα, την καλύτερη δυνατή λύση για τη Δυτική Θράκη και τα νησιά του Αιγαίου, παρόλη την παραχώρηση της Ίμβρου και της Τενέδου στην Τουρκία και την επώδυνη συμφωνία για την Ανταλλαγή των πληθυσμών που έγραφε τον δραματικό επίλογο της Μεγάλης Ιδέας.

Η Συνθήκη αποτέλεσε το κύριο πλαίσιο στήριξης της καλής γειτονίας και της συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, χώρες όμορες που μοιράζονται χερσαία και θαλάσσια σύνορα. Παρά τις συνεχείς τουρκικές υπονομεύσεις και παραβιάσεις της Συνθήκης, η Ελλάδα παρέμεινε σταθερή επιδεικνύοντας ανοχή και συνεχή προσπάθεια για την τήρηση των όρων της Συνθήκης και τη διασφάλιση της ειρήνης.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΤΟΠΙΑ ΤΗΣ ΛΥΔΙΑ ΣΑΡΡΗ

Στον πολυχώρο «Πολύτροπον» της Μάνδρας-Αττικής παρουσίασε την έκθεσή της η Λυδία Δρόσου-Σαρρή, με τίτλο «Πρόσωπα και τοπία II» από 25 Ιουνίου-8 Ιουλίου 2023. Η ζωγράφος με το γλυπτικό, ζωγραφικό και ψηφιδωτό της έργο που εμπνέεται από τον ελληνικό χώρο και τους μύθους του, γεννήθηκε στην Αθήνα και σπούδασε στην ΑΣΚΤ, στο εργαστήριο ζωγραφικής του Γιάννη Μόραλη και ψηφιδωτού της Έλλης Βοϊλα-Λάσκαρη. Έλαβε μέρος σε πολλές ομαδικές και ατομικές εκθέσεις και τιμήθηκε με το Α΄ βραβείο ζωγραφικής στην Β΄ Πανελλήνια Έκθεση Νέων. Έργα της βρίσκονται στην Εθνική Πινακοθήκη, στο Υπουργείο Πολιτισμού αλλά και σε πολλές ιδιωτικές συλλογές, ενώ ψηφιδωτά της κοσμούν τους ιερούς ναούς (Άγιος Λουκάς-Πατησίων, Άγιος Παντελεήμων, Γλυφάδα). Έχει εικονογραφήσει διάφορα παιδικά και σχολικά βιβλία, έχει διδάξει Διακόσμηση και Ζωγραφική στα ΤΕΙ Αθηνών και στον ΟΤΕ (15 χρόνια). Η Λυδία Σαρρή, σύντροφος ζωής και συνοδοιπόρος τέχνης με τον αείμνηστο Φώτη Σαρρή, ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Είναι τακτικό μέλος της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών.

Ο ζωγράφος Ορέστης Λαδένης μέλος της Ε.Ε.Λ. συμμετείχε στην ομαδική έκθεση ζωγραφικής φοιτητών/ιών της ΑΣΚΤ στο ίδρυμα Γιάννη Τσαρούχη

Καφενείον Βενέτης 6:00 π.μ. 2023, μολύβι σε χαρτί 30x42εκ.

Ο Ορέστης Λαδένης με τον πατέρα του στην ομαδική έκθεση ζωγραφικής.

Στις 22 Ιουνίου 2023, στις 6μ.μ., πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της Ομαδικής Έκθεσης Φοιτητών/ιών της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, Αθήνας, στο Ίδρυμα Γιάννη Τσαρούχη, στο Μαρούσι, με τον τίτλο «**Στον κύκλο του Τσαρούχη**». Στην ομαδική έκθεση συμμετείχαν είκοσι έξι (26) φοιτητές/τριες και ήταν ανοιχτό κάλεσμα σε φοιτητές και αποφοίτους των δύο τμημάτων της ΑΣΚΤ, του τμήματος Εικαστικών Τεχνών (ΤΕΤ) και του Τμήματος Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης (ΤΘΙΣΤΕ), υπό τον συντονισμό του επίκουρου Καθηγητή του ΤΕΤ Κώστα Χριστόπουλου. Η έκθεση είχε διάρκεια από 22 Ιουνίου – 31 Ιουλίου 2023 και την επιμέλεια είχε ο Ν. Ναυρίδης.

Ο ζωγράφος – ποιητής Ορέστης Λαδένης, μέλος της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών, συμμετείχε με το έργο του: «Καφενείον Βενέτης 6:00 π.μ. 2023, μολύβι σε χαρτί 30x42εκ.» Τα έργα των καλλιτεχνών έγιναν αντικείμενο σχολιασμού από περιοδικά κι εφημερίδες καθώς κι από αναρτήσεις στο Διαδίκτυο. Στην έκθεση παρουσιάστηκε μια πλούσια παραγωγή έργων, μια πληθώρα εικαστικών μέσων: ζωγραφικοί πίνακες, φωτογραφίες, videos, instalbations και άλλες καλλιτεχνικές κατασκευές. Στο σύνολό τους, οι φοιτητές/τριες της ΑΣΚΤ αντήλθαν δημιουργικές αφορμές τόσο από τα έργα του Γιάννη Τσαρούχη όσο και από τον ίδιο χώρο, όπως επίσης και από τα αντικείμενα που βρίσκονται σε αυτόν. Τα τελευταία φαίνεται ν' αποτελούν εξίσου τεκμήρια της καλλιτεχνικής οντότητας.

Πολύτιμη ήταν η παρουσία της Προέδρου του Ιδρύματος Γιάννη Τσαρούχη και Νίκης Γρυπάρη, που οι νέοι/νέες δημιουργοί συνομίλησαν μαζί της κι είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν «εκ των έσω» πτυχές του χαρακτήρα και της μεθόδου του καλλιτέχνη Τσαρούχη. Ν' αντιληφθούν την ατέρμονη δίψα του να μαθαίνει και να τελειοποιεί οποιαδήποτε σύλληψη.

Η τέχνη των πολλών δεν είναι Τέχνη

Ορέστης Λαδένης

Η τέχνη των πολλών δεν είναι Τέχνη
 Η τέχνη δεν είναι Τέχνη
 Η τέχνη είναι αγάπη
 Η τέχνη είναι μοιρασιά
 Η τέχνη είσαι εσύ
 Και τέχνη είμαι εγώ που σου δίνω
 Κι εσύ που χαμογελάς διαβάζοντάς με
 Η τέχνη είναι οι άνθρωποι που σε αγαπούν
 Η τέχνη δεν είναι αλλιώς
 Η τέχνη των πολλών δεν είναι Τέχνη
 Είναι αυταπάτη
 Είναι ακαδημία των τρελών
 Είναι ακαδημία του καλύτερου
 Τέχνη είναι να λες όταν δεν θα ξεστόμιζε
 κανείς το σ' αγαπώ
 Και το «για σένα τό 'κανα»
 Για να σε δω να με διαβάζεις
 Για να μιλάμε τη γλώσσα των λίγων
 Τη γλώσσα ενός αδιόρατου
 χειροπιαστού συναισθήματος.

Στο έργο «Καφενείο Βενέτης 6:00 π.μ.» επιχειρείται μια χρονική αναδρομή, συγκρατώντας στοιχεία της εποχής που ο Γιάννης Τσαρούχης επέλεξε να ζωγραφίσει το ιστορικό καφενείο NEON. Η θέση μένει ίδια. Το βλέμμα στρέφεται. Στοιχεία όπως το στρογγυλό τραπέζι παραμένουν κοινά με εκείνη την εποχή και άλλα στοιχεία μοιάζουν παραλλαγμένα. Το σοκολατένιο muffin έρχεται να αντικαταστήσει τα ανατολίτικα γλυκά και η χάρτινη σακκούλα με το όνομα της αλυσίδας αποποιείται το παρελθόν του καφενείου. Το κέντρο κοινωνικών ζυμώσεων, όπου σύχναζαν ζωγράφοι, διανοούμενοι, ποιητές αλλά και εργάτες τα πρωινά πριν τη δουλειά, χάνεται σήμερα μέσα στο αδιάφορο χωρικό σημείο που ονομάζεται «Πλατεία Ομονοίας».

Κλιματική Κρίση

Λευτέρης Β. Τζόκας

Στάχτη και μαύρα τα δεντρά, σκούζουν, θρηγούν τ' αγρίμια,
καμινιασμένη η σκέψη μας, π' άνοιξε μια πληγή,
μάταια κάποιοι πολεμούν, πασχίζουν με βλαστήμια,
αποκαΐδια γίνανε, φλέγεται απ' την αυγή.

Τροχός ζωής τριζοβολά με πόνο στη φωτιά,
διαβαίνουν άνθρωποι γοργά σε στέρφο βοσκοτόπι,
σκέπασε μπλάβος ουρανός με σύννεφα πλατιά,
άχαρη θάναι η ζήση μας, σκέφτονται οι στρατοκόποι.

Πώς φθάσαμε στην Κρίση αυτή, κλείσαν τα μάτια πλάνα,
σε σπίτια και δεντρόκηπους και μέσα σε βραγιές,
ξυπήσαν όλοι ανάστατοι, χτυπάνε την καμπάνα,
με ουρανομήκεις τις φωνές πνίγονται στις μεργιές.

Η φύση αναταράχθηκε και στην ψυχή ριζώνει,
γνώμες πικρές και άβουλες στη συμπεριφορά,
ο πυροδότης άνθρωπος με σπίθες περιζώνει,
δε σβήνει η λαίμαργη φωτιά ακόμα μια φορά,
βλέπω το δέντρο μας κυρτό, σκελετωμένο,
όλη τη νύχτα είμαι άγρυπνος, άδικα περιμένω.

Ακραίοι ήρθαν καύσωνες, ραγδαίες βροχοπτώσεις,
αφού ο Πλανήτης «καίγεται» από μian άκρη σ' άκρη,
ελπίδα στη θωράκιση, μάχη πρέπει να δώσεις,
καθώς υπερθερμάνθηκε θρήνος στις Γης τα μάκρη.

Μάταια! Πείσμα των καιρών κι η θλίψη είναι τρανή,
θε να σταθούμε σύγκαιροι, ορθοί στη κάθε Κρίση,
θα ρθούνε χρόνια δίσεκτα, νάχουμε μια φωνή
την ξεγνοιασιά μας βάλθηκε, η Φύση να ξυπνήσει...

Κίνημα Συγχώρεσης και Συμφιλίωσης Ιωάννης Καποδίστριας¹

Η Πολιτιστική Συνεργασία μας πληροφορεί από το Μεσολόγγι, την Καλαμάτα και από την Αθήνα, ότι έχει μπει στα σκαριά το άνω κίνημα με σκοπό την «κοινή ωφέλεια της πατρίδας μας» με επαναφορά του σχεδίου του Καποδίστρια, και με την αναπροσαρμογή του στις σύγχρονες απαιτήσεις. Και για να εφαρμοσθεί ουσιαστική πολιτική με πράξεις και όχι με λόγια, στους λεγόμενους Καποδιστριακούς, Καλλικρατικούς και άλλους Δήμους, εν όψει των Δημοτικών εκλογών το φθινόπωρο. Στο κίνημα αυτό πρωτοστατούν προσωπικότητες Μικρασιατικής και Μακεδονικής καταγωγής, και συμμετέχουν άνδρες και γυναίκες από όλη την Ελλάδα με συζητήσεις και διαβουλεύσεις, που βασίζονται σε ιστορικά

δεδομένα και στους άγραφους νόμους. Μας λένε οι πληροφορίες ότι όταν οι Μεσολογίτες αποφάσισαν την τρομερή Έξοδο το 1826, αγκαλιάζονταν και έλεγαν: «**Συγχωρέστε μας και ο Θεός να σας συγχωρέσει**». Και οι Μανιάτες, την παραμονή της κήρυξης της Επανάστασης του 1821, έδωσαν τα χέρια, υπερέβησαν τον εγωισμό που τους χώριζε και κήρυξαν συμφιλίωση για το καλό της πατρίδας.

Με την εφαρμογή του σχεδίου του πατριώτη, Κερκυραίου ιατρού-διπλωμάτη Ιωάννη Καποδίστρια θωρακίζεται και προστατεύεται το Αιγαίο αλλά και το Καστελόριζο, και η Θράκη, και η Ελλάδα εξασφαλίζει ασφάλεια, ουδετερότητα και ειρήνη, όπως η Ελβετία.

1. Αναδημοσίευση από το Τ. 117-118 του περιοδικού «**Νέα Αριάδνη**» στα πλαίσια της ανάδειξης και της αλληλοϋποστήριξης του Λογοτεχνικού Τύπου.

Κυκλοφόρησε ο «Νουμάς»

Κυκλοφόρησε το τεύχος 184 / Μάιος – Ιούνιος 2023 του «**ΝΟΥΜΑ**» που Διευθυντής είναι ο Γιάννης Νικολόπουλος, εκλεκτός λογοτέχνης και δημιουργός στον Πύργο – Ηλείας. Ευχαριστίες πολλές για τη φιλοξενία κειμένων που αναφέρονται στο Λογοτεχνικό Διαγωνισμό της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών έτους 2023 και το σημείωμα «**Η Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών**» (σελίδα 3) που είναι του Προέδρου της Ε.Ε.Λ. Λευτέρη Β. Τζόκα. Στο τεύχος αυτό είδαμε τους λογοτέχνες που αγαπούν τη Λογοτεχνία και τα Γράμματα, πραγματικά. Παλιούς και νέους που φιλοξενεί ο Γ. Νικολόπουλος και κείμενο της αείμνηστης φίλης λογοτέχνιδας συμπατριώτισσας μου, Τζένης Διαμαντή-Παπαϊωάννου,

που έφυγε από τη ζωή το 2000, καθώς ταξιδέψαμε για την Άρτα, που της επιμελήθηκα και κυκλοφόρησε ο τόμος «**ΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΜΟΥ**» (εκδόσεις Μαυρίδη, Αθήνα 1998, σελ. 415) που είναι το σύνολο του έργου της, είκοσι βιβλία της.

Το κείμενο στο «**ΝΟΥΜΑ**» της Τζ. Δ-Π, αναφέρεται για τον αείμνηστο Πρόεδρο της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών (1931-34) Μιλτιάδη Μαλακάση κι αργότερα της Εταιρίας, (1937-39) με τίτλο: «**Ο Μιλτιάδης Μαλακάσης και η Ανθούλα**». Καλή επιτυχία στον Γιάννη Νικολόπουλο, Διευθυντή του **ΝΟΥΜΑ** και τη Φιλόλογο κα Ευγενία Νικολοπούλου, για ότι κάνουν, που είναι καλό και έχουν την αγάπη μας, εδώ στην Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών και προσέχουν τα μέλη μας. **Α.Β.Τ.**

Παρενέργειες Πλουραλισμού

Μαγευτική δύναμη ασκεί ο πλουραλισμός, που στη εποχή μας έχει περρονιάσει τόσο πολύ όλους εκείνους που ασχολούνται με τα κοινά, ώστε η λέξη αυτή να αποτελεί το αλατοπίπερο σε

Φώτης Κουλαρμάνης

κάθε είδους εκδήλωση της κοινωνικής, πολιτικής και πνευματικής ζωής μας.

Τι σημαίνει όμως πλουραλισμός; Σημαίνει ελευθερία έκφρασης; Σημαίνει ποικιλία τάσεων, γνώμων, μορφών; Σημαίνει συμμετοχικότητα στη λήψη αποφάσεων; Σημαίνει πολυμορφία, μαζικότητα και πληροφόρηση;

Όλοι υπεραμύνονται και διαλαλούν την επιβολή του πλουραλισμού στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στον συνδικαλισμό, στην πολιτική και σε κάθε έκφραση της κοινωνικής και πνευματικής ζωής μας. Όλοι μάχονται για την επικράτηση του πλουραλισμού, που τον θεωρούν αναπόσπαστο στοιχείο λειτουργίας της δημοκρατίας στον τόπο μας.

Υπάρχουν πολλών ειδών θιασώτες του πλουραλισμού: Εκείνοι που θέλουν τον πλουραλισμό, γιατί πιστεύουν και αγωνίζονται να επιβάλλουν τις θέσεις τους και να πληροφορήσουν τον πολίτη μέσα στα πλαίσια της ευπρέπειας και στην προβολή από την πλευρά των, λογικών επιχειρημάτων και εκείνοι οι οποίοι με το πρόσχημα και το επιχείρημα της ελεύθερης διάδοσης των ιδεών και πληροφόρησης, χρησιμοποιούν τον πλουραλισμό για να διοχετεύσουν στο κοινό κάθε ρυπαρότητα, χυδαιολογία και διαστροφή των ηθικών, πνευματικών και πολιτικών αξιών.

Ορισμένοι έχοντας στα χέρια τους ένα μικρόφωνο ή ένα στυλό, διοχετεύουν στο

κοινό διεστραμμένες αντιλήψεις για τις ηθικές μας αξίες, λασπολογούν και υβρίζουν δημόσια πρόσωπα, χυδαιολογούν αστειευόμενοι, φιλοξενούν συνεντεύξεις προσώπων, τα οποία υποκινούν για να εκφράζονται κατά παράβαση, ακόμη και των ποινικών νόμων, εκχυδαΐζουν και εκβαρβαρώνουν την ελληνική γλώσσα και παρέχουν άπειρα μονοπάτια παραπληροφόρησης του κοινού.

Ασφαλώς η ελεύθερη έκφραση από την τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τον τύπο αποτελεί απαραίτητο στοιχείο της πραγματικής δημοκρατίας σ' ένα τόπο, αλλά η χρησιμοποίηση των μέσων αυτών με πρόσχημα και ασπίδα τον πλουραλισμό, και την εξυπηρέτηση διεστραμμένων αντιλήψεων και παραπληροφόρησης του κοινού, αποτελεί έγκλημα για την κοινωνία και την αγωγή των παιδιών μας.

Η άνθηση των μαζικών μέσων ενημέρωσης, αφού τόσο πολύ μπορεί να συμβάλλουν στη λειτουργία της κοινωνικής και πολιτικής δημοκρατίας στον τόπο μας, δυστυχώς επιφέρουν και ανεπανόρθωτες βλάβες και αλλοιώσεις στον κοινωνικό μας ιστό. Επιτροπές και συμβούλια δεοντολογίας, αδυνατούν να επιβάλλουν κοινωνική ευταξία, και ορισμένοι συνεχίζουν κατά συρροή χωρίς καμία κύρωση, να διαβρώνουν και να εκχυδαΐζουν τον δημόσιο βίο της χώρας μας.

Η διάδοση και επιβολή των οποιονδήποτε κοινωνικών, πολιτικών και άλλων απόψεων, μπορεί να γίνει με την ευπρέπεια και σοβαρότητα των επιχειρημάτων και όχι με τη διαστροφή των γεγονότων, την συκοφαντία, την ρυπαρολογία, την ρυπαρογραφία και τον εξευτελισμό των βασικών αξιών της κοινωνικής και πολιτικής μας ζωής. ■

Ο παππούς είναι εδώ

Μαζεύτηκαν από τις καλοκαιρινές διακοπές στο χωριό και μαζί τους ήρθε στην πόλη και ο παππούς. Θα έμενε για λίγο καιρό παρέα τους. Είχε καιρό να ανέβει στην πρωτεύ-

Απόστολος Φορλίδας

ουσα και χαιρότανε που θα βρίσκονταν κοντά τους και πιο πολύ που θα έβλεπε τον εγγονό του που θα πήγαινε πια στην Πέμπτη δημοτικού.

Μια από τις επόμενες μέρες αποφάσισαν να πάνε βόλτα στα μαγαζιά και ο μικρός κρατούσε με περηφάνεια από το χέρι τον παππού και χαμογελούσε που θα έμενε για λίγο καιρό σπίτι τους.

Μπήκαν σε ένα μεγάλο πολυκατάστημα που ήταν γεμάτο από σχολικά είδη. Η μητέρα διάλεγε προσεκτικά και έβαζε στο καλάθι ότι θα χρειαζόταν ο μικρός για τη νέα σχολική χρονιά. Τα οικονομικά τους μετρημένα και κάθε αγορά έπρεπε να είναι άκρως «μελετημένη».

Όσο περπατούσαν αργά στους διαδρόμους ο παππούς χαιρόταν για τα τόσα πράγματα που μπορεί να έχει σήμερα ένας μαθητής και ο λογισμός του γύρισε καμιά 70αριά χρόνια πίσω, τότε που ήταν αυτός μαθητής σαν τον εγγονό του.

Το ορεινό τους χωριό δεν είχε σχολείο κι έπρεπε να κάνει κάθε μέρα μερικά χιλιόμετρα δρόμο με τα πόδια μέσα στο κρύο, το χιονόνερο, τη βροχή. Με κάτι γουρουνοτσάρουχα, κοντό παντελονάκι και με μερικά ρουχαλάκια που οριακά τον κρατούσαν ζεστό.

Πού να έχουν τότε κασετίνες, νερομπογιές, στυλό διαρκείας, ξύστρες, γόμες, χάρακες, διαβήτες, τετράδια. Και το απόγευμα με το λυχνάρι κοντά στο τζάκι να διαβάσει ότι καταλάβαινε και ότι μπορούσε. Με τα χίλια ζόρια τελείωσε τότε το δημοτικό και μετά από χρόνια στην πόλη πήγε νυχτερινό Γυμνάσιο και σε μια τεχνική σχολή.

-«Τι θυμάσαι τώρα»; Μονολόγησε. «Πάνε εκείνα τα χρόνια. Ήρθαν καλύτερα. Είναι καλύτερα»; Αναρωτήθηκε. Και γυρίζοντας στην κόρη του. «Μαρία. Πάρε ότι χρειάζεται φέτος το παιδί. Μη το σκέφτεσαι. Ο παππούς είναι εδώ».

Αητέ μου!...

Τηλέμαχος Σιέμος

Αητέ μου
 Καμαρωτέ μου
 για πες μου
 τα μάτια μου δες μου
 τα μεγάλα τα φτερά σου χάρισέ μου
 για εμένα άνοιξέ μου
 να με πας στη φωλιά σου
 στα πουλιά σου
 τους τόπους σου να μου δείξεις
 κι εκείνα μ' αφήσεις
 Να φεύγεις να πετάς
 και υψηλά να κοιτάς
 Να περιμένω ν' ακούσω
 την κραυγή σου
 στην επιστροφή σου
 Να χτυπά ζεστά η καρδιά σου
 σαν με τυλίγουν τα φτερά σου.

Πνευματικά Πένθη

Θωμάς (Τομ) Χαζίρογλου

Εφυγε από την ζωή την Πέμπτη 10 Αυγούστου 2023, το «Αριστίνδην» μέλος της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών (Τομ) Θωμάς Χαζίρογλου. Στις 11 το πρωί στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Αργυρούπολης έγινε η νεκρώσιμη ακολουθία και ετάφη στο κοιμητήριο Ελληνικού. Το «ύστατο χαίρε» απήχθη ο Πρόεδρος της Ένωσης Λευτέρης Β. Τζόκας, η σύζυγός του Λέλα και ο γιός του Λεωνίδας μέλος της Ένωσης Πρόεδρος Πειθαρχικού Συμβουλίου, αλλά και Αξιωματικός από το Πολεμικό Ναυτικό και φίλοι του.

Συλλυπούμεθα θερμά τη σύζυγό του κυρία Λέλα και τα παιδιά του Αντώνιο, Ευάγγελο, Λεωνίδα και Μάριο.

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Θωμάς Χαζίρογλου γεννήθηκε στο Βόλο το 1938.

Συνεπεία του πολέμου, δεν γνώρισε γονείς. Μεγάλωσε ορφανός, όπως και ο λίγο μεγαλύτερος αδελφός του.

Εντάχθηκε στην μεγάλη αγαπημένη οικογένεια του Πολεμικού Ναυτικού το 1953, όπου έκανε πολλούς φίλους, με τους οποίους διατήρησε αδελφικές σχέσεις.

Δίδαξε τόσο στο Πολεμικό Ναυτικό, όσο και στη Σχολή Ικάρων και την Πυροσβεστική Ακαδημία.

Διεθέτων ανήσυχο πνεύμα και δίψα για μάθηση, αξιοποίησε την ευρύτατη

παιδεία του και τις δεξιότητές του και ως Πρόξενος της Μαλαισίας, από το 1983 έως το 2019. Σε αναγνώριση της πολυετούς προσφοράς του στην προαγωγή των διμερών σχέσεων των δύο χωρών, η Κυβέρνηση της Μαλαισίας του απένειμε τον τίτλο του Datuk και, στη συνέχεια, ο Βασιλεύς της χώρας τον τίτλο Dato (είναι αντίστοιχος του τίτλου Sir, στο Ηνωμένο Βασίλειο).

Ήταν έγγαμος, πατέρας 4 γιών, από τους οποίους είχε τρία εγγόνια.

Ο Πατέρας μου

Λεωνίδα Χαζίζογλου

Δεν κλαίω σήμερα, παιδιά, Θωμά τον Ευεργέτη
ίσως, καρδιών πορτόφυλλα ανοίξουν προς στιγμή
μον' κλαίω τον πατέρα μου και άξιο Ηγέτη
που ήτανε αγαπητός – όχι χωρίς πυγμή

Τον χιουμορίστα εκ φύσεως δεν πρόκειται να κλάψω,
τι χωρατό ο θάνατος, βαραίνει την ψυχή
ο θρήνος των εγγύτερων. Γιατί άραγε να θάψω
στο χώμα έναν που ξέφυγε από γήινη ολκή;

Δεν κλαίω τον οξυδερκή που μίλαγε στο τέλος
κι η γνώμη του βαρύτητα πρόσθετε περισσή.
Μον' κλαίω για εμέ το λυπημένο μέλος
που δεν αρκεί να εξυμνεί του ανδρός την Αρετή

Έτσι, λοιπόν, αμήχανα μαζί του θα γελάσω
που η ψυχή υπερίπταται πριν πάρει τη γραμμή
την απευθείας για Ουρανούς. Δεν πρόκειται να χάσω
ούτε στιγμή το κέφι μου γιατί είν' μακαριστή...

Η μνήμη του Θωμά, που το κεφάλι γέρνει
και πάει αλαφρόψυχος σαν άκακο αρνί
τώρα γιορτή της Παναγιάς που όλους παρασέρνει
ύμνους θα ψάλλουμε όλοι μας στη Θεοτόκο την Αγνή!

10 Αυγούστου 2023

Θεοτοκωνύμια

Ο όγδοος μήνας του έτους στην ελληνική παράδοση δεν αποτελεί μόνο το απόγειο του θέρους, αλλά είναι άρρηκτα συνυφασμένος με την εορτή της κοιμήσεως της Θεοτόκου, το ιερό πρόσωπο

Βασιλική Γκλόρια Παπά

Υπ. Διδ. Ε.Κ.Π.Α

που οι πιστοί τιμούν ως την αιώνια και άγρυπνη μητέρα, που προστατεύει πέρα και πάνω από τα δεσμά της ανθρωπίνης ύπαρξης. Η μορφή της εμπνέει διαχρονικά αποδοχή, στοργή και οικειότητα και αποτελεί τόσο καταφύγιο στην τραγωδία όσο και ανατροφοδότηση της ευγνωμοσύνης στην ευτυχία. Σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της χώρας εντοπίζονται μονές και εκκλησίες αφιερωμένες εξ' ολοκλήρου στην ιερή μητέρα, ενώ ο σεβασμός και η κατάνυξη προς το πρόσωπο της έχει καταγραφεί, αναπαρασταθεί και υμνηθεί από πλήθος λογοτεχνών, ποιητών, αγιογράφων, καλλιτεχνών και υμνογράφων. Την περίοδο του Δεκαπενταύγουστου, ιδιαίτερα προσφιλείς και διαδεδομένοι είναι οι Παρακλητικοί Κανόνες, που εμπνέουν στους πιστούς το θάρρος και την εμπιστοσύνη να βρίσκουν καταφύγιο στην προσευχή στη Μεγαλόχαρη, ενώ οι λαϊκές θρησκευτικές εκδηλώσεις των ημερών συνενώνουν την κατάνυξη με την ελπίδα και την κοινωνικότητα, που πάντα προσέφερε η θρησκευτική συλλογικότητα.

Στη Θεοτόκο έχουν αποδοθεί επίσης πλήθος προσωνυμίων: *Ελευθερώτρια, Ψυχασώτρια, Αρβανίτισσα, Σουμελιώτισσα, Γλυκοφιλούσα και Δακρυροούσα* είναι μόνο λίγα

από αυτά. Οι προσδιορισμοί συχνά εκφράζουν είτε τις ιδιότητες που προσδίδουν στην Παναγία οι πιστοί, τον τόπο που βρίσκεται η εκάστοτε εκκλησία, τον χρόνο εορτασμού, ή τον τρόπο αναπαράστασής στις ιερές εικόνες. Σε αρκετές περιπτώσεις ανακαλύπτονται και *δοξασίες, ιστορίες και θρύλοι* που έχουν επιβιώσει μέχρι και σήμερα, ως αναπόσπαστα προϊόντα του πλούσιου λαϊκού πολιτισμού μας, δημιουργημένα από απλούς ανθρώπους σε περιβάλλοντα στα οποία πάσχιζαν να αποτρέψουν και να απομακρύνουν τα κακά (Μερακλής, 2011:254). Στην Ιερά Μονή Αγίων Μυρτιδιών, στο νησί των Κυθήρων, φυλάσσεται η θαυματουργή εικόνα, που σήμερα είναι ως γνωστή ως η Παναγία η "Μυρτιδιώτισσα". Σύμφωνα με αδιαβάθμητες πηγές ανακαλύφθηκε κατά τον 14^ο αιώνα, ενώ το προσωνύμιο προέκυψε, σύμφωνα με τη λαϊκή δοξασία, από τον τόπο όπου ο βοσκός ανακάλυψε την εικόνα, πλούσιο σε δέντρα με Μυρτιές.

Στη Μονή Ιβήρων, του Αγίου Όρους, βρίσκεται και η εικόνα της Παναγίας της "Πορταΐτισσας" η οποία προέρχεται από τη Νίκαια της Μικράς Ασίας. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της εικόνας αυτής αφορά μια "ουλή" που εντοπίζεται στη δεξιά πλευρά του προσώπου της Παναγίας. Η λαϊκή δοξασία που παραδόθηκε από γενιά σε γενιά υπαγορεύει πως κατά τη διάρκεια προσπάθειας αρπαγής της εικόνας από πειρατές χτυπήθηκε με ένα από τα ξίφη τους και από την εικόνα άρχισε να αναβλύζει αίμα. Το απροσδόκητο γεγονός οδήγησε τον παραβάτη στην ταπείνωση και την μετάνοια.

Στην Κεφαλονιά γίνεται επίσης λόγος για την Παναγία την "Οφιούσα". Στη νότια πλευρά της νήσου, στην εκκλησία της Κοιμήσεως, από τις έξι Αυγούστου, επανεμφανίζονται ανά τα χρόνια "τα φίδια της Παναγίας" ένα φαινόμενο που προκαλεί τον θαυμασμό του εγγώριου πληθυσμού. Η λαϊκή παράδοση διηγείται το περιστατικό πολιορκίας ενός μοναστηριού αφιερωμένου στην Παναγία από Πειρατές, που εφορούσαν στο Ιόνιο Πέλαγος. Οι καλόγριες αντιστάθηκαν με κάθε δυνατό τρόπο στην επίθεση, όταν όμως το μοναστήρι πυρπολήθηκε, μπορούσαν μόνο να προσευχηθούν στην Προστάτιδα Μητέρα να τις μεταμορφώσει σε πουλιά, είτε φίδια, ώστε να δραπέτευσουν διαφυλάσσοντας έτσι την τιμή τους. Φαίνεται πως μέχρι και σήμερα, κάθε χρόνο κατά την παραμονή του Δεκαπενταύγουστου μικρά και άκακα φίδια πληθαίνουν κοντά και μέσα στο ναό, ενώ αν δεν εμφανιστούν θεωρείται σημάδι κακής τύχης και προάγγελος δεινών από τους κατοίκους της νήσου.

Η συγκεκριμένη δοξασία, όπως και πλήθος άλλων, φαίνονται να είναι εμπνευσμένες από την δικαιολογημένη αγωνία του ανθρώπου μπροστά στους αναπόφευκτους κινδύνους της καθημερινότητας, την κακουχία, και φυσικά τον ίδιο το θάνατο. Σύμφωνα με τις διδαχές της εκκλησίας η Δευτέρα Παρουσία και η αθανασία χαρίζουν μεν ελπίδα, ταυτόχρονα όμως προϋποθέτουν και απαιτούν τον πρότερο έντιμο βίο, ώστε ο πιστός να κερδίσει την αιώνια λύτρωση (Μερακλής, 2011:195). Όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν καταγεγραμμένες περιγραφές του λαϊκού πολιτισμού για τη στιγμή της έσχατης κρίσης όπου ο άρρωστος ξεψυχά: "Αν ήταν καλός σε όλη του τη ζωή θωρεί ήμερον άγγελο...Μ' αν ήταν βλαστημιάρης, κλέφτης (...) ετότες θωρεί άγριο τον άγγελο Κυρίου..." (ό.π.:196).

Αντίθετα, ο έντονος σωφρονιστικός χαρακτήρας φαίνεται πως απουσιάζει από το συλλογικό συνειδητό όποτε ο άνθρωπος καταφεύγει στην Παναγία. Στην μορφή της Θεοτόκου, η έννοια της συγχώρησης είναι στενά συνδεδεμένη με την έννοια της αγάπης, που εκτείνεται πέρα από την αποτυχία, τα σφάλματα, ή την προσωρινή απογοήτευση σε όλες τις εκφάνσεις του ανθρωπίνου βίου.

Ολοκληρώνοντας και με αφορμή τη μητρική στοργή, αναφερόμαστε και σε ένα από τα ποιήματα του Κ. Καβάφη (χ.χ.:8) με τίτλο *Δέσις*, που πιθανολογείται πως έγραψε ο ποιητής ανάμεσα στα έτη 1896 ή 1898. Παρατηρούμε τη σύνδεση μεταξύ της ιερής μητέρας και της λαϊκής, καθημερινής μητέρας και την αγωνία της τελευταίας για την τύχη του γιού της. Παρά τη θλιβερή τροπή των γεγονότων, οι στίχοι του ποιητή δύνανται να υπενθυμίσουν την θαλπωρή και την συντροφιά που προσφέρει η πίστη στους ανθρώπους τη στιγμή των δοκιμασιών, ενώ η μορφή της Παναγίας αναδεικνύεται ως μητέρα των μητέρων:

"Η θάλασσα στα βάθη της πήρ' έναν ναύτη.

Η μάνα του, ανήξερη, πηαίνει κι ανάφτει στην Παναγία μπροστά ένα υψηλό κερί για να επιστρέψει γρήγορα και να 'ν' καλοί καιροί —και όλο προς τον άνεμο στήνει τ' αφτί.

Αλλά ενώ προσεύχεται και δέεται αυτή, η εικών ακούει, σοβαρή και λυπημένη, ξεύροντας πως δεν θά' λθει πια ο υιός που περιμένει."

Ελληνόγλωσσες και ξενόγλωσσες Βιβλιογραφικές αναφορές

Καβάφης, Κ., (χ.χ.) Άπαντα.

Μερακλής, Μ.Γ. (2011). *Ελληνική Λαογραφία, κοινωνική συγκρότηση, ήθη και έθιμα, λαϊκή τέχνη*, Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου-Καρδαμίτσα.

ΙΑΤΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

**Ουρολοιμώξεις στη γυναίκα και το παιδί
από τη βρεφική στην τρίτη ηλικία**

Αγγελος Λιάπης

Ομότ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
Μαιευτικής γυναικολογίας-ουρογυναικολογίας

Την 12^η Νοεμβρίου του παρελθόντος έτους έλαβε χώρα στο μαιευτήριο "ΜΗΤΕΡΑ" η ημερίδα με θέμα: «**Ουρολοιμώξεις στη μητέρα και το παιδί από τη βρεφική ηλικία στην τρίτη ηλικία**». Οργανωτής της ημερίδας ήταν ο Ομότιμος καθηγητής μαιευτικής γυναικολογίας- ειδικός ουρογυναικολόγος Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Άγγελος Λιάπης ο οποίος χρημάτισε και πρόεδρος της ημερίδας απευθύνοντας και τον κάτωθι χαιρετισμό:

«Σας καλωσορίζω στην παρούσα ημερίδα των ουρολοιμώξεων, ένα θέμα πάντα επίκαιρο και διαχρονικό καθότι αποτελεί την δεύτερη πιο συχνή λοίμωξη του οργανισμού μετά την αναπνευστική. Η επίπτωση των ουρολοιμώξεων παγκοσμίως ανέρχεται σε 250 εκατομμύρια περιπτώσεις ανά έτος. Το 40-50 % των γυναικών αναπτύσσουν ουρολοιμώξεις στην ζωή τους και το 25% εξ αυτών θα εμφανίσει υποτροπιάζουσα ουρολοίμωξη μέσα σε 6-12 μήνες.

Στις νέες γυναίκες οι οποίες εμφανίζουν ουρολοιμώξεις, κάθε οξύ επεισόδιο συνδυάζεται με 6 ημέρες συ-

μπτωμάτων, 2,4 μέρες με περιορισμό της δραστηριότητάς τους, 1,2 ημέρες απουσία από την δουλειά τους και 0-4 μέρες βρίσκονται σε κλινήρη κατάσταση. Ως κοινά συμπτώματα των ουρολοιμώξεων αναφέρονται η συχνουρία, η επείγουσα αίσθηση για ούρηση, ο πόνος πάνω από την ηβική σύμφυση και η δυσκολία αποβολής ούρων. Οι δε υποτροπιάζουσες ουρολοιμώξεις οδηγούν μάλιστα σε άγχος, αυξημένο στρες, χειροτερεύοντας την ποιότητα ζωής των γυναικών.

Η αλματώδης ανάπτυξη της βιοτεχνολογίας μας επιτρέπει να υποψιαζόμαστε την μελλοντική ανάπτυξη ουρολοίμωξης στο νεογνό με την υπερηχογραφική εκτίμηση του ουροποιητικού συστήματος στο έμβρυο κατά την κύηση. Η μετέπειτα συστηματική παρακολούθηση από τον παιδίατρο, σε συνεργασία και με τον παιδοχειρουργό δίνουν άμεση λύση στο πρόβλημα. Στη συνέχεια των ομιλιών της ημερίδας, αναφέρθηκε η αυξημένη συχνότητα των ουρολοιμώξεων στα έφηβα κορίτσια, λόγω σεξουαλικών σχέσεων και στενών ενδυμάτων, τα οποία αναγκάζονται να φορέσουν λόγω επιταγών μόδας δη-

μιουργώντας αναστολή στην ούρηση. Εν συνέχεια στην ημερίδα έγινε αναφορά για την ουρολοίμωξη στην έγκυο γυναίκα, μια σοβαρή και απειλητική κατάσταση για τη ζωή της γυναίκας και του μωρού».

Το θέμα αυτό αναπτύχθηκε από τον πρόεδρο της ημερίδας. Στην ομιλία επισημάνθηκε ότι ακόμα και η ασυμπτωματική βακτηριουρία(χωρίς συμπτώματα) πρέπει να θεραπεύεται λόγω υπαρχόντων μεταβολών που ευνοούν την επέκταση της ουρολοίμωξης. Συγκεκριμένα τονίστηκε ότι πυρετός αγνώστου αιτιολογίας στην κύηση, πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν πυελονεφρίτιδα χωρίς την αναμονή των εργαστηριακών εξετάσεων. Συνεχίζοντας τις παρουσιάσεις οι ομιλητές μας τόνισαν ότι η περίοδος της εμμηνόπαυσης αυξάνει την εμφάνιση των ουρολοιμώξεων λόγω έλλειψης οιστρογόνων, που σε αντίθεση η παρουσία τους αυξάνει την αντίσταση του ουροποιητικού συστήματος έναντι των ουρολοιμώξεων.

Ειπώθηκε επίσης ότι οι ουρολοιμώξεις όταν συνοδεύονται με κάποιο υποκείμενο νόσημα όπως διαβήτης, ουρολιθίαση, άτονη κύστη, ανατομικές ανωμαλίες διάπλασης του ουροποιητικού οι οποίες καλούνται και επιπλεγμένες ουρολοιμώξεις κλπ απαιτούν την διόρθωση του υποκείμενου νοσήματος. Η έρευνα έδειξε ότι η χορήγηση αντιβιοτικών όπως αμοξικιλίνης, φωσφομικίνης και νι-

τροφουραντοΐνης από μόνες τους ή συνδυαστικά θεωρούνται ασφαλή στην κύηση. Τα ουροπαθογόνα εμφανίζουν αντοχή σε αυτά και κατά συνέπεια δεν αποτελούν την πρώτη επιλογή στις περιπτώσεις πυελονεφρίτιδας.

Οι πρόσφατες έρευνες αναφέρουν ότι οι κινολόνες από μόνες τους ή σε συνδυασμό με κεφαλοσπορίνες δεν αποφέρουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Η χορήγηση γλυκοζοαμυνογλυκανών όπως χονδροϊτίνης ή υαλουρονικού οξέως ενδοκυστικά έχουν τα καλύτερα αποτελέσματα αραίωσης των υποτροπών των ουρολοιμώξεων στις γυναίκες. Οι ομιλητές σχολιάζοντας τα βιβλιογραφικά διαθέσιμα δεδομένα ανέφεραν ότι οι γλυκοζοαμυνογλυκάνες είναι μια εναλλακτική θεραπεία έναντι των αντιβιοτικών. Συμπερασματικά, η συμμόρφωση με τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές είναι σημαντική για την ευθυγράμμιση της κλινικής πρακτικής και της αποφυγής της εξάπλωσης της αντοχής των μικροοργανισμών στα αντιβιοτικά. Η έρευνα περιγράφει ότι η κακή και υπερβολική χρήση αντιβιοτικών είναι μείζων πρόβλημα. Τα στοιχεία κλινικής πρακτικής επιβεβαιώνουν ότι η θεραπεία με γλυκοζοαμυνογλυκάνες είναι αξιόπιστη προσέγγιση προκειμένου να προλάβει την υποτροπιάζουσα ουρολοίμωξη και να περιορίσει την εμφάνιση αντοχής στα αντιβιοτικά. ■

Ἡ Ὑπὲρ Ἐπιστήμη τῆς Μόνης Γλῶσσας – τῆς Ἑλληνικῆς – τὴν ὁποία Ὁ Δημιουργὸς Θεὸς Ἔδωκε στοὺς Ἄνθρώπους

Ἡμεγίστη τῶν ὑπὲρ ἐπιστημῶν, ποὺ ὁ Δημιουργὸς Θεὸς ἔδωσε στοὺς ἀνθρώπους διὰ τῶν Ἑλλήνων, εἶναι αὐτὴ τῆς μοναδικῆς Γλῶσσας, τῆς Ἑλληνικῆς. Ἡ μοναδικό-

Κωνσταντῖνος Μιχ. Κανατᾶς

τητα τῆς Γλῶσσας αὐτῆς ὀφείλεται, ἀναμφισβήτητα, στὴν Ὑπὲρ - Ἐπιστήμη ποὺ εὐρίσκεται στὶς ρίζες της. Τοῦτο εἶναι ἐμφανὲς σὲ κάθε γράμμα της, σὲ κάθε σημεῖο τονισμοῦ, σὲ κάθε σημεῖο στίξεως, σὲ κάθε λέξη της, σὲ κάθε πρότασή της.

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος. Ποῖος Λόγος ὅμως καὶ ἀπὸ ποῦ πηγάζει; Τὸ ἀναφέρουμε ἀνωτέρω. Ὁ λόγος καὶ ἡ γραφή του. Οἱ Πινακίδες τῶν ἀνασκαφῶν ἀπὸ τοὺς Ἀρχαιολογικοὺς Χώρους εἶναι καταφανεῖς καὶ ἀναμφισβήτητες. Διερωτώμεθα ὅμως πῶς ἀπὸ ἓνα ἀπλὸ γεωμετρικὸ σύμβολο, τὸ ἔνατο γράμμα τοῦ Α-Βήτου «παράγονται» ὅλα τὰ ὑπόλοιπα γράμματα! Αὐτὸ ἔχει μόνον θεϊκὴ προέλευση. Τὸ γράμμα + ἦ +. Στὸν Κώδικα τοῦ Α-Βήτου, ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ Τεύχος 199 τοῦ Περιοδικοῦ μας «ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ» ἔδωσα τὰ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενα 48 σύμβολα τοῦ Α-Βήτου.

Χωρὶς πλατυασμοὺς καὶ ἀμφιβολίες ἀναφέρουμε:

α) Ἡ μόνη Γλῶσσα εἶναι ἡ Ἑλληνική. Οἱ ἄλλες λαθασμένα ὀνομάζονται «Γλῶσσες». Εἶναι, ἀπλά, τρόποι συνεν-

νόησης καὶ γενικὰ ἐπικοινωνίας, δηλαδὴ εἶναι διάλεκτοι.

β) Ἡ Γλῶσσα αὐτὴ ἐδόθη, ὅπως ἀναφέρουμε ἀνωτέρω, στοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὸν Δημιουργὸ Θεό. Ἄν κάποιος τὴν ἀποποιήθησαν, τοῦτο ἀφορᾷ μόνον αὐτοῦς.

γ) Ἡ Γλῶσσα αὐτὴ ἦταν κάποτε καὶ μόλις σήμερα ξαναγίνεται ἐπίσημα Γλῶσσα Ἡλεκτρονικῶν Ὑπολογιστῶν, λογικὰ σκεπτομένων. Ἀπαιτεῖται ὅμως προσοχὴ στὴ χρῆση αὐτὴ ἀπὸ κάποιους μὲ περιέργες σκέψεις.

δ) Ἔχουν εὑρεθεῖ καὶ εὐρίσκονται συνεχῶς Πινακίδες, ποὺ μᾶς ὀδηγοῦν, ὅλο καὶ περισσότερο, σὲ βᾶθος χρόνου – χιλιετιῶν καὶ ποῦ ἦταν σὲ χρῆση. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε: Ἀργίσα Λάρισας 8.200 π.Χ. Σέσκλο 7.805 π.Χ. – Δισπηλιὸ Καστοριάς 5.200 π.Χ. - Ἰθάκη 4.000 π.Χ. - Ἰκλαίνα 3.500 π.Χ.

ε) Ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα εἶναι σαφῶς μαθηματικὴ καὶ ἐννοιολογικὴ Γλῶσσα. Εἶναι μιὰ καλῶς ὀρισμένη Ἀλγεβρα μὲ λίγα ἀξιώματα καὶ κανόνες, ποὺ ὅτι ἐκφράζει τὸ «ἐννοεῖ». Ἔχει ἀρχὴ ἀλλὰ δὲν ἔχει τέλος.

στ) Ἡ σημερινὴ ὀμιλουμένη καὶ κυρίως γραφόμενη ἀπὸ ἐμᾶς δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν ἀρχικὴ Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα. Χωρὶς νί(ν) καὶ σίγμα(ς) στὸ τέλος τῶν λέξεων δὲν ἐνεργοποιεῖται ὁ ἐγκέφαλος τοῦ ἀνθρώπου ἀλλὰ ἀδρανοποιεῖται. Μέγα ἀρνητικὸ στοιχεῖο ἢ μὴ χρῆση σημείων στίξεως (τὸ λεγόμενο

«μονοτονικό» που χρησιμοποιούμε σήμερα). Δεν είναι εξέλιξη και πορεία προς καλύτερευση ή, δηθεν, αυτή άπλοποίηση αλλά οδηγεί σε λανθασμένη έρμηνεία και κατανόηση ως και μη άληθνή απόδοση των έννοιων.

ζ) Η δομή κάθε κειμένου είναι ή λογική θεϊκή σειρά: Γράμμα – Λέξη – Πρόταση – Κείμενο. Οί κανόνες της Άλγεβρας, ή Γραμματικής, τὸ Συντακτικό.

η) Είναι ή Γλώσσα τῶν Μεγάλων διανοητῶν, τότε σήμερα και πάντοτε. Μόνο που σήμερα αὐτοί τὴν χρησιμοποιούν μόνο για τούς έαυτούς τους και για εὐνοήτους λόγους.

θ) Τὰ εἶδη τοῦ Λόγου, Ποίησης, Πεζὸ κείμενο, ρητορεία. Εὐρέτης και πρωτοπόρους τοῦ ρητορικοῦ λόγου, κατὰ τὸν Άριστοτέλη, είναι ὁ Παν-Έπιστήμων Έμπεδοκλῆς. Στὸν Άκράγαντα μεγαλούργησε, ιεροούργησε, έθεράπευσε, δοξάστηκε σὰν Θεός. Δεν έδέχθη νὰ γίνει Βασιλεὺς και ὅταν ἤλθε ή ὥρα νὰ αλλάξει κόσμος έγνώριζε τι θὰ πράξει και τὸ έπραξε ἀπὸ τὸν Ναὸ τοῦ Έπικουρείου Άπόλλωνος, μεταστοιχειωθῆς και ἀναληφθῆς ὡσὰν Φῶς, στοὺς Οὐρανοὺς. Αὐτὰ κατὰ Διόδωρο Σικελιώτη. Ὁ Έμπεδοκλῆς δὲν πήδησε στὸ ἠφαίστειο τῆς Αἴτνας, ὅπως, έντελῶς έσφαλμένα, έχει έπικρατήσει αὐτὴ ή φήμη. Τὸ ὄπλο τοῦ Έμπεδοκλῆ, ὅπως και ὄλων τῶν Μεγάλων τότε και τώρα ή ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ. Για τὴν μικρὴ αλλά ἀναγκαῖα αὐτὴ παρένθεση ζητῶ νὰ με κρίνετε με κατανόηση.

Έτσι ὅμως οί σημερινοί νέοι θὰ παρακινήθουν και θὰ ἀρχίσουν νὰ ἀναρωτιοῦνται γιατί χρειάζεται ή σωστὴ ἀφορμὴ για νὰ τούς δοθεῖ ή εὐκαιρία και

ή διάθεση νὰ ἐπιστρέφουν πρὸ παντὸς αὐτοί αλλά και ὄλοι μας στὴν μόνη ἀληθινὴ και σωστὴ Γλῶσσα που είναι γνωστὴ ἀνὰ τούς αἰῶνες. Οί γονεῖς μου, ἂν και ἀπόφοιτοι τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἔγραφαν, διάβαζαν και πρὸ παντὸς ὁμιλοῦσαν τὴν Έλληνικὴ Γλῶσσα σωστά, με πολλὲς και κατάλληλες λέξεις, προτάσεις και έννοιες.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἀξίζει νὰ ἀναφερθεῖ τὸ ἀναμφισβήτητο διαχρονικὸ γεγονός, που στηρίζεται στὸ ὅτι ή Έλληνικὴ Γλῶσσα ἀποδίδει τὴ σωστὴ έννοια τῶν λέξεων χωρὶς παρερμηνείες και γι' αὐτὸ τὸν λόγο σὲ πολλὲς ὑψηλοῦ ἐπιπέδου ἐπιστήμες χρησιμοποιοῦνται ἑλληνικὲς λέξεις ὡς ἐπιστημονικοὶ ὄροι. Είναι πασίγνωστο, ὅτι ή Ίατρικὴ, ή Μηχανικὴ, πολλὲς τεχνικὲς ἐπιστήμες «εργάζονται» με τὴν χρὴση ἑλληνικῶν λέξεων (χαρακτηρισμοὶ ἀσθενειῶν, ὀνομασία φαρμάκων κ.ἄ.).

Δὲν είναι Λογοτεχνία σωστὴ και πλήρης ἔάν, τοῦλάχιστον ἐμεῖς δὲν γράφουμε, στὸ πολυτονικὸ σύστημα και βαθμιαία σὲ ἀπλὴ καθαρεύουσα, καθαρεύουσα, ἀρχαίζουσα, ΑΡΧΑΙΑ, με ο(ν) και τό(ς) κάποιοι ἄλλοι ἐπιστήμονες εἶπαν ὅτι, ἐπειδὴ ή σίτησή μας βελτιώθηκε με τὴ λήψη τροφῶν που περιέχουν περισσότερη πρωτεῖνη (δηλ. κρέας) οί δυνατότητες τοῦ ἐγκεφάλου μας ἀναπτύχθηκαν και δι' αὐτῶν ἀκολούθησε ή εξέλιξη τοῦ ἀνθρώπου στὴν σημερινὴ κατάσταση. Ὅμιλοῦμε για πρόοδο συνεχόμενη με ἔμφανση. Ὅλα γίνονται αὐτόματα, πολλοὶ παράγοντες λ.χ. τεχνητὴ νοημοσύνη κ.λ.π. ὑπείσέρχονται στὴν ἀνθρώπινη σκέψη, ἀνεξέλεγκτα ὅμως με ἀπρόβλεπτες συνέπειες. Η βλάβη στὴν

ύγεία μας, ψυχική και σωματική, από την υπερβολική χρήση του Ήλεκτρομαγνητισμού, είναι βεβαία. Ήδη είναι διαπιστωμένο το κακό αυτό αποτέλεσμα (Η ιστορική σύμπτωση είναι ότι ο όρος Ήλεκτρομαγνητισμός, είναι ελληνικός και παγκόσμιας χρήσης). Η «μετάλαξη», του ανθρώπου, σαν ζώντος οργανισμού είναι γεγονός. Κάτι πρέπει να γίνει για την σωτηρία μας, ή όποια εύρίσκεται σαν επιστήμη στο θησαυροφυλάκειο της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Αυτή ως γίνει ή πρώτη «παγκοσμιοποίηση» στον πλανήτη μας και να μάθουν όλοι οι κάτοικοί του την μόνη Γλώσσα: την ΕΛΛΗΝΙΚΗ.

Τὰ υπόλοιπα ἔπονται καὶ θὰ κυλήσουν ὁμαλά.

Στὸ τέλος τοῦ παρόντος πονήματος παραθέτουμε, χωρίς σχόλια, ἐπὶ λέξει, τὰ γραφόμενα τοῦ καθηγητῆ τῆς ἐλληνικῆς

γλώσσας στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Κέμπριτζ, John Chadwick στὸν πρόλογο τοῦ Βιβλίου του «Ο ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ» τὸν Νοέμβριο τοῦ ἔτους 1996

ἀπὸ τὸ Cambridge: «Ἀπὸ τὴν πρώτη φορά πὸν μᾶς δόθηκε ἡ εὐκαιρία πρὶν ἐξήντα χρόνια νὰ γνωρίσω τὴν Ἑλλάδα, νεαρὸς τουρίστας τότε, ἔνωσα ἐκστατικὸς μὲ τὴ χώρα, μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ περισσότερο ἀπ' ὅλα, μὲ τὴ γλώσσα τους. Ἀφιέρωσα τὴ σταδιοδρομία μου στὴ διδασκαλία τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς καὶ νιώθω ἀκόμα τὴν ἴδια ἔκσταση ὅπως καὶ στὰ μαθητικά μου χρόνια. Ὑπῆρξε μεγάλο εὐτύχημα γιὰ μένα τ' ὅτι μπόρεσα νὰ προσθέσω κάτι στὴ μακρὰ ἱστορία τῶν ἐλλήνων καὶ τῆς γλώσσας τους καὶ νὰ ἐκπληρώσω ἔτσι στὸ ἐλάχιστο ἓνα μέρος ἀπὸ τὸ μεγάλο χρέος πὸν ὅλη ἡ Εὐρώπη ὀφείλει στοὺς θεμελιωτὲς τοῦ πολιτισμοῦ τῆς». ■

Το νερόπουλο

Ιφιγένεια Καλιακάτσου

Η αβεβαιότητα της ἀφεγγῆς νύχτας
καὶ ἡ ἀπόσταση τῆς σιγουριάς τρώμαξε
καὶ πιάστηκε τὸ νερόπουλο στὴν ἐρωτικὴ αἰχμαλωσία.
Οὐ παρόχθιες κλαίουσες ἰτιές, θρόισαν σε ἀνέμου
αγκαλιά καὶ ἀτροχείμαρος τὶς πυκραμίδες
διέλυσε χωρὶς εὐχή...
Τὸ νερὸ τὸ ποταμιὸν βιάζονταν μὲ ἡχους
προϊστορικοὺς ἀγγίζοντας τὸν πάτο τοῦ σήμερα
ποῦ ἐγίνε χθες θωπεύοντας τὴν ματαιοδοξία μας

Μια πένα που...**Γιάννης Τσούτσιας**

Σε πόλη αρχαίων κυμάτων γεννημένη,
δίπλα απ' το τέλος του πλήθους πορεύτηκε.
Κτίζοντας φράσεις ουρανού χάρτινων τόπων.

Πιστή σε νόμους άκριτων ανέμων,
μην της κλέψουν τις απουσίες φοβόταν.

Τη διάλεκτο κεριών απόμαχων μιλώντας,
σε γλώσσα μελάνης μοναξιάς έγγραφε.
Φλέβες γραμμάτων φεγγαριού άχρονων στίχων.

Ηδονές απόβλητες του καιρού της βιώνοντας,
στα σύννορα ονείρων ταξιδιού έζησε.

Κοντά μας έφερε της Αλεξάνδρειας πηγές,
γεύσεις κήπων ανένταχτων από ροές σαγήνης.
Ειρμούς πρωτόπλους στροφών ναού σοφίας.

Κολυμπώντας στην ποίηση χάθηκε...
Τα ίχνη της, στη σιωπή του βρήκαν.

Διακοπές καλοκαιριού**Μαίρη Τσούτσια**

Προστασία φίλων
μελωδία σειρήνων
κοσμογονία
δαντελένιων ακρογιαλιών.

Κορμιά ξαπλωμένα
στο φιλί ήλιου κι ανέμου

στην ανάμνηση
τελευταίων ημερών διακοπών.

Μυρμηγκιών φυτείες
σε σκασμένους δρόμους
παγωμένα φρούτα
δροσεροί χυμοί.

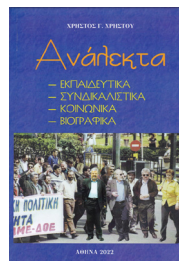
ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ:

**Από τον Αθανάσιο Ε. Παπά: Ομ. Καθ. Παν. Αθηνών.
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ, ΠΡΩΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Δ.Ο.Ε.**

Ο Τίτλος του βιβλίου με ιστορικό, εκπαιδευτικό και κοινωνικό περιεχόμενο, που έλαβα από τον συγγραφέα Χρήστο Γ.Χρήστου, πρώην πρόεδρο της διδασκαλικής ομοσπονδίας Ελλάδος κυκλοφορεί ήδη από τον εκδοτικό οίκο: προμηθείας: Αθήνα 2022,σελ.670. Ο Χρήστος Χρήστου με καταγωγή από την εύανδρο ήπειρο καταγράφει με συνείδηση και συναίσθημα τα βιώματα, τα επιτεύγματα στο εκπαιδευτικό και κοινωνικό γίγνεσθαι, παραθέτοντας τεκμήρια, ώστε τα εξίτηλα να γίνουν ανεξίτηλα και να μείνουν κτήμα εσαεί για τους επιγενόμενους. Όλη η ζωή και η δράση του είναι μια οδύσσεια, που εκτυλίσσεται από τον Άσσο Πρεβέζης τη γενέτειρά του, τις γυμνασιακές σπουδές στο γυμνάσιο θεσπρωτικού, τη φοίτησή του στη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία, την Πάντειο ανωτάτη σχολή πολιτικών επιστημών και τη θεολογική σχολή του ΕΚΠΑ. Εκτός από το εκπαιδευτικό του έργο υπηρέτησε το λαϊκό σχολείο από θέσεις ευθύνης και καταξιώθηκε με την εκλογή του ως πρόεδρος στην Δ.Ο.Ε με πολυμέτωπους αγώνες και πάντα ασυμβίβαστος μαχητής στους αγώνες για τα δίκαια αιτήματα των δασκάλων και νηπιαγωγών. Συγκρούστηκε με αρχές και εξουσίες για τα συμφέροντα του κλάδου και τίμησε και τιμήθηκε για την προσφορά του στην Ελλάδα αλλά και πέραν αυτής. Στο βιβλίο με τον τίτλο: ΑΝΑΛΕΚΤΑ: Εκπαιδευτικά, Συνδικαλι-

στικά, Κοινωνικά,- Βιογραφικά εκθέτει με παρρησία τις αγωνίες, τους αγώνες, τις διεκδικήσεις και τα οράματά του, που ευοδώθηκαν πάντα με τη συμπαράσταση του κλάδου των δασκάλων και νηπιαγωγών, και την προσωπική και ανυποχώρητη θέση του απέναντι στο κατεστημένο. Το βιβλίο χωρίζεται σε τρία μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει οκτώ κεφάλαια, στα οποία εκτίθεται η δράση του στη μαχόμενη εκπαίδευση και σε καιρίες θέσεις του υπουργείου παιδείας, απόπου συνηγορούσε για την ικανοποίηση χρόνιων αιτημάτων του κλάδου. Η εμπειρία και η προσωπική του παρέμβαση έδωσε τη δυνατότητα στην πολιτεία να υλοποιήσει πολύχρονους αγώνες του κλάδου. Στα 4 κεφάλαια του δεύτερου μέρους, ο Χρήστος Χρήστου με την συνδικαλιστική του ωριμότητα εκλέγεται πρόεδρος της Δ.Ο.Ε., ένα αξίωμα που αποτέλεσε σταθμό στην διδασκαλική του πορεία αλλά και σημαντικό γεγονός για τους δασκάλους και νηπιαγωγούς που τον εξέλεξαν πρόεδρό τους, ως αντίπαλο δέος στο σύστημα. Στο τρίτο μέρος και στα τρία κεφάλαιά του παρατίθενται στοιχεία από τη συγγραφική, και κοινωνική του δράση με τεκμήρια και αναγωγή στο παρελθόν.

Ο Χρήστος Χρήστου μέσα από τις 670

σελίδες του βιβλίου του, με τα τεκμήρια που παραθέτει για του λόγου το αληθές, μάς δείχνει περίτρανα, πως «το γνώ- ναι και ειδέναι γίνεται βούλεσθαι και δραν». Είχα τη μεγάλη τιμή να γνωρίσω τον συγγραφέα κατά τη θητεία μου στο Μαράσλειον Διδασκαλείον, αλλά και ως προσκεκλημένος πρόεδρος της παιδα- γωγικής εταιρείας Ελλάδος στο παιδα- γωγικό συνέδριο που συνδιοργανώθηκε με την διδασκαλική ομοσπονδία της Κύ- πρου. Τον Χρήστο Χρήστου τον χαρα-

κτηρίζει η επικοινωνιακή νοημοσύνη, η παρρησία, και το διδασκαλικό ήθος, που όλοι μας αντιλαμβανόμαστε τη βαρύ- τητά του, για τον ρόλο του δασκάλου στο σχολείο του λαού. Συγχαρητήρια στον συγγραφέα και πρώην πρόεδρο της Δ.Ο.Ε Χρήστο Χρήστου. Αγαπητέ πρόε- δρε, όπως λέει ο Καβάφης, «Πάντα στον νου σου να `χεις την Ιθάκη.

Το φτάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου.
Αλλά μη βιάζεις το ταξίδι διόλου.
Καλλίτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει.

Επίσκεψη του έρωτα

Έτσι να μείνεις

Σπύρος Π. Ραδίτσας

Όταν σε επισκέπτεται
ο έρωτας
να τον αγκαλιάσεις
και να επιθυμείς
να μείνει δίπλα σου.
Στον περίπατο μαζί του
να του φανερώσεις πολλά.
Αν είσαι μονοσήμαντος
αυτός θα βαρεθεί.
Όταν ο έρωτας προσφέρει
παθιασμένα φιλιά
να τον ακολουθήσεις.
Μην γίνεις αλαζόνας
ούτε αρνητής.
Αλλά να μείνεις
αυθεντικός
για να νιώσεις την ωφέλεια
του θεού έρωτα.

Έτσι να μείνεις.
Να μιλάς στις σιωπές
στο πλακόστρωτο της ζωής
με τα βήματά σου
τα μεστά.
Έτσι να μείνεις.
Να γεύεσαι
το κόκκινο του έρωτα
με πάθος.
Έτσι να μείνεις.
Σαγηνεύτρα
και σεβαστική,
να λυτρώνεις
το βάρος της ψυχής.
Έτσι να μείνεις
χαμογελαστή.
Όπως κοιτάζεις τώρα
στη φωτογραφία.
Έτσι να μείνεις αγάπη μου.
Φάρος στα όνειρα μου.

Ιατρική εν πλώ

Περιμέναμε στη ράδα του Ρόττερ-
νταμ να καθαρίσει το πούσι για
να μας βάλει ο πιλότος μέσα.
Όλοι βιαζόμαστε να πέσουμε δίπλα αλλά
για διαφορετικούς λόγους ο καθένας. Οι

Φρίξος Δήμου

νέοι για να συναντήσουν τις Ολλανδέζες. Οι οικογενιάρχες για φώνια. Οι μηχανικοί για να βγάλουν έμβολα. Ο καπετάνιος για να ξεφορτώσει κι εγώ για να μην κάνω... ένεση στο δεύτερο μηχανικό/τό φίλο μου το μάστρο Τάσο που 'χε χτυπήσει τις προάλλες το χέρι του στο μηχανοστάσιο. Γιατί; Γιατί σαν καινούριος υποπλοίαρχος δεν είχα ξανακάνει ένεση και προτιμούσα να του την κάνω έξω, στη στεριά. Με φώναξε όμως ο καπετάνιος και με ύφος που δε σήκωνε αντίρρηση μου είπε ότι επειδή το τραύμα έχει αφορμίσει κι ο καιρός δεν λέει να καλυτερέψει να κάνω αμέσως πενικελίνη στο μηχανικό. Είπα «μάλιστα» και φεύγοντας άρχισα να ανακεφαλαιώνω τις ιατρικές μου γνώσεις. Απ' τον παππού μου τον Αλέξανδρο, το γιατρό, δεν είχα μάθει τίποτα. Όταν τον ρώταγα για τις αρρώστιες, τις θεραπείες και τα φάρμακα με παρέπεμπε στο... Πανεπιστήμιο. Μου έλεγε πως εκεί θα μάθω όσα τον ρωτούσα και θα γίνω ένας καλός γιατρός. Ευτυχώς όμως για τους «μελλοντικούς» ασθενείς μου προτίμησα τη θάλασσα και φοίτησα στη Σχολή Εμποροπλοιαρχών. Στην πρώτη τάξη της Σχολής ο γιατρός της Ύδρας μας δίδασκε το μάθημα της «ναυτικής υγιεινής και πρώτων βοηθειών». Δέν είχαμε προλάβει συνηθισμένο φαινόμενο στη

χώρα μας να τελειώσουμε όλο το βιβλίο αλλά είχαμε διδαχθεί ένα σωρό "απαραιτήτα" θέματα όπως: Ότι πρέπει να πλένουμε τα δόντια μας μετά το φαγητό! Πως το κολύμπι μπορεί να μας σώσει τη ζωή! Από πόσα και ποιά κόκκαλα αποτελείται ο σκελετός του ανθρώπου. Ότι μέσα στο «μέσον ους» υπάρχουν τρία οστάρια, η σφύρα, ο άκμων και ο αναβολεύς. Τρόπο θεραπείας του κίτρινου πυρετού και πάρα πολλά άλλα. Αλλά δέν είχαμε μάθει πως θα σταματήσουμε μια αιμορραγία, πως θα μετρήσουμε την πίεση και το κυριώτερο πως θα κάνω εγώ την πενικελίνη στο δεύτερο μηχανικό. Είχα όμως αγοράσει απ' τό Λονδίνο το βιβλίο: "THE SHIP CAPTAIN'S MEDICAL GUIDE" που σαν όλα τα Αγγλικά βιβλία ήταν χρήσιμο και πρακτικό. Είχε καθαρές φωτογραφίες, απλά σχήματα και κατανοητές οδηγίες. Άρχισε με στοιχεία ανθρωπολογίας πρώτες βοήθειες δηλ. πως να κάνουμε ενέσεις, τεχνητή αναπνοή, περιποίηση τραυμάτων, αιμορραγίες κλπ. Επίσης νοσηλεία στο πλοίο, θεραπεία ασθενειών, φάρμακα και τελείωνε με την προετοιμασία και.... ρίψη του νεκρού στη θάλασσα και την προσευχή της... κηδείας. Μελέτησα προσεκτικά μόνο τό θέμα των ενέσεων και άφησα τα δύο τελευταία κεφάλαια γι' αργότερα. Ξάπλωσα λοιπόν το μάστρο Τάσο στον καναπέ του γραφείου μου και με πολύ σοβαρό ύφος του είπα ότι δε θα πονέσει καθόλου γιατί έχω μεγάλη πείρα στις ενέσεις. Δεν ξέρω αν με πίστεψε αλλά είμαι βέβαιος ότι πόνεσε! Χώρισα νοερά, όχι με το διπαράλληλο και μαρκαδόρο όπως έκανε άλλος συνάδελ-

φος, τον ένα γλουτό στα τέσσερα όπως ακριβώς έδειχνε η φωτογραφία στο βιβλίο και απολύμανα το σημείο που θα έκανα την ένεση κάπου στο άνω εξωτερικό τεταρτημόριο. Έκανα το σταυρό μου και τον... τρύπησα. Στη συνέχεια άρχισα να πιέζω το έμβολο αλλά το φάρμακο ήταν παχύρευστο κι έβγαινε με τό ζόρι. Από τους μορφασμούς του καταλάβαινα πως πονούσε. Κάποτε τελείωσα και σκουπίζοντας τον ιδρώτα μου τον ρώτησα αν πόνεσε. Η απάντηση του προς μεγάλη μου έκπληξη και χαρά ήταν αρνητική. Μ' ευχαρίστησε μάλιστα για τό... «ελαφρύ» χέρι που έχω. Τό ίδιο είπε και στους άλλους που στο τέλος το πίστεψα κι εγώ. Ο μόνος που διαφωνούσε ήταν ο Πήτ από την Κούλουρη. Ο ντοκουμάνης του πλοίου. Αλλά αυτός δέν πιανότανε γιατί με κανένα και τίποτα δεν συμφωνούσε. Έλεγε πως οι ενέσεις πονάνε. Επομένως κι ο δεύτερος θα πόνεσε. Γιατί δεν το λέει; Μα αξιωματικός είναι όπως κι ο άλλος που του τήν έκανε. Κόρακας κοράκου μάτι βγάζει; Τι περιμένεις τα κάνουν πλακάκια και κορϊδεύουν τον κόσμο. Ήταν παλιός και καλός ναυτικός αλλά τά 'ξερε όλα, γι' αυτό είχε τη δική του «ιατρική» θεωρία που για να πούμε τη μαύρη αλήθεια εφαρμόζονε πολλοί παλιοί στα καράβια. Έλεγε λοιπόν: «Γιά τό κεφάλι δίνουμε ασπιρίνη, για τό σώμα σουλφαμίδη και για τα άκρα, που για τους ναυτικούς είναι πέντε κι όχι τέσσερα πενικελίνη.»

Τό χειμώνα του 1961 φορτώσαμε ζάχαρι στην Κούβα για την Οδησό. Μείναμε κάπου δυό μήνες για φόρτωση. Όλοι περάσαμε καλά και είμαστε χαρούμενοι γιατί θα πιάναμε Πειραιά για τρόφιμα πριν τη Ρωσία. Όσοι θά ξεμπαρκάραμε θά κάναμε Χριστούγεννα με τους δικούς μας κι οι άλλοι που θα συνεχίζανε με το κα-

ράβι θα βλέπανε για λίγο τ' αγαπημένα τους πρόσωπα. Ο δόκιμος τηλεγραφητής, το μαρκονάκι όπως τον λέγαμε, αν και πήγαινε για αρραβώνα φαινότανε πολύ στεναχωρημένος. Οι φίλοι του τον πειράζανε ότι παντρεύεται με το ζόρι. Υποψιάστηκα ότι κάτι έχει και ντρέπεται ή φοβάται να το πει. Τον κάλεσα λοιπόν στο γραφείο υποπλοίαρχου κι αφού μ' έσκασε ομολόγησε ότι κάτι έχει το... «πέμτο» του άκρο και φοβάται τις ενέσεις και τον περιμένει κι η αρραβωνιάρα στό νησί... Τόν εξέτασα και είπα ότι δε βλέπω τίποτα το σοβαρό παρά μια ελαφρά μόλυνση που οφείλεται μάλλον στο τροπικό κλίμα της Κούβας. Του σύστησα να βράζει χαμομήλι και να κάνει πλύσεις. Του τόνισα: πως αν θ' ακολουθήσει σχολαστικά τις οδηγίες μου και τους κανόνες ατομικής υγιεινής θα γλυτώσει τις ενέσεις. Μετά από καμιά ώρα πήρε ο μαρκόνης τηλέφωνο στη γέφυρα και μου πε ότι ο μικρός είναι χάλια. Πήγα αμέσως στην καμπίνα του και μόλις με είδε άρχισε να λέει κλαίγοντας: «Αχ τι μου 'κανες καπετάνιε. Μ' έκαψες. Πώς θ' αρραβωνιαστώ τώρα. Καλύτερα πενικελίνες παρά χαμομήλι.» Απ' τα λεγόμενα του κατάλαβα ότι για να σιγουρευτεί να μην κάνει ενέσεις που τόσο πολύ τις φοβότανε, χρησιμοποίησε το χαμομήλι καυτό. Του έδωσα παυσίπονα και τις πρώτες βοήθειες για το έγκαυμα και του εξήγησα ότι οι οδηγίες μου ήταν να βράσει τό χαμομήλι κι όχι αυτό που... έβρασε.

Τελικά όλα πήγαν καλά. Το καράβι έπιασε Πειραιά. Το μαρκονάκι όχι μόνο αρραβωνιάστηκε αλλά τώρα είναι και παππούς. Εγώ τώρα πήρα σύνταξη αλλά όσο καιρό ταξίδευα δε χρειάστηκε ποτέ μου να χρησιμοποιήσω τα δύο τελευταία κεφάλαια του αγγλικού ιατρικού οδηγού. ■

Η απονομή

Παναγιώτα Π. Λάμπρη

Κατά δική του απαίτηση
και πλειονοψηφία οριακή,
ως άλλος πραιτοριανός,
πρόεδρος επίτιμος ανεκηρύχθη!

Ναι! Κατά δική του απαίτηση!

Τη μέρα της απονομής,
ντυμένος με αγαπημένο του ένδυμα,
προσήλθε τον ανίδεο παριστάνοντας
κι ευχαριστούσε με εμφανή συγκίνηση,
που η μεγάλη προσφορά του
επιτέλους αναγνωρίζταν.

Όσοι το παρασκήνιο γνώριζαν,
περιφρονητικά τον κοίταζαν
και, ως ήταν φυσικό,
χλευαστικά χαμογελούσαν!
όσοι ανίδεοι, τον καλοτύχιζαν,
που τέτοια μέγιστη τιμή

και τόσες επιδαπιλεύσεις
εν ζωή εδέχθη!

Ας πάει κατ' ανέμου
κάθε έννοια αυτοσεβασμού!
η μέρα ήταν για απονομή τιμών
κι εκείνος πλεοναστικά
είχε φροντίσει να τις απολαύσει!

Ας πάνε κατ' ανέμου
κι όσοι, κρυφά ή φανερά, τον χλεύασαν
ή θα τολμούν να τον χλευάζουν!
Εκείνος καταγράφηκε ως επίτιμος
και τέτοια τιμή όλοι αυτοί
ποτέ τους δεν θα έχουν!

Ποτέ! Εκτός,
και στη γοητευτική σαγήνη
της ματαιοδοξίας της σεπτής
κι αυτοί κάποτε θα ενδώσουν!

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Πήραμε τις συνδρομές των μελών μας για το έτος 2023. Ο εντός παρενθέσεως αριθμός είναι της διπλότυπης απόδειξης.

Τσελίκας Δημήτριος (Έτος 2023)	(72)	Ποντίκης Ευθύμιος	(78)
Χαντζής Λάκης	(73)	ΕΤΟΣ 2024	
Κολιός Απόστολος	(74)	Τσελίκας Δημήτριος	(72)
Μπόμπολη Αγγελική	(75)	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΑΜΕΙΟΥ	
Καμπρή-Μπόμπολη Χρυσσαυγή	(76)	Χαντζής Λάκης	(73) 50 ευρώ
Μασούρης Δημήτριος	(77)		

Η συνδρομή σας στην Εθνική Τράπεζα
IBAN: GR6101100400000004062505138

Εκατό χρόνια από τη Συνθήκη της Λωζάνης (1923-2023)

Μετά την ανακωχή του Μούδρου τον Οκτώβριο του 1918 τον επόμενο χρόνο το 1919 οι χώρες της Αντάντ (Γαλλία, Αγγλία και Ιταλία) αποβιβάζουν στρατό στα δυτικά της Τουρ-

Δημήτρης Μαυραειδόπουλος

κίας (Κωνσταντινούπολη, Αττάλεια) προκειμένου να εφαρμόσουν την υπό ισχύ των όπλων, τη συνθήκη των Σεβρών μία συνθήκη που καθορίζει τα σύνορα και όχι μόνο της ηττημένης και άλλοτε οθωμανικής αυτοκρατορίας. Η συνθήκη των Σεβρών ως γνωστό προβλέπει την Ελλάδα των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών. Η Κωνσταντινούπολη και τα Δαρδανέλλια σε ένα ανεξάρτητο καθεστώς υπό την αιγίδα των δυνάμεων της Αντάντ και η ελληνοκρατούμενη Σμύρνη σε ένα ειδικό καθεστώς μετά από δημοψήφισμα πέντε ετών. Για την εφαρμογή της συνθήκης των Σεβρών το 1919 θα κληθούν να συμμετέχουν και ελληνικές δυνάμεις δίπλα στις χώρες της Αντάντ πράγμα που θα πράξει και η τότε κυβέρνηση. Μόνο που στην εφαρμογή του όλου σχεδίου τα πράγματα θα πάρουν στροφή 180 μοιρών. Πρώτοι και καλύτεροι αυτοί που απαξιώνουν τη εν λόγω συνθήκη είναι οι Γάλλοι και οι Ιταλοί. Αλλά και οι Άγγλοι μόνοι, χωρίς τους συμμάχους που προαναφέραμε, η θέση τους δεν θα μπορούσε να είναι διαφορετική. Ακόμα δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι την εν λόγω συνθήκη (τον διαμε-

λισμό της Τουρκίας) την είχε υπογράψει μεν ο σουλτάνος αλλά την πολεμάει αβυσσαλέα ο Κεμάλ με τους Νεότουρκους. Από ότι φαίνεται ο κόσμος που εμπλέκεται στην εφαρμογή της συνθήκης έχει κουραστεί από τον τετραετή μεγάλο πόλεμο που έχει αφήσει πίσω του πάνω από 20.000.000 νεκρούς και σε αυτούς θα προστεθούν και άλλοι τόσοι τους οποίους θέρισε η ισπανική γρίπη κατά τα έτη 1917-1918. Με όλα τα παραπάνω που έχουν συμβεί ο κόσμος και βιάζεται να βρει ξανά τη ζωή του. Ακόμα δεν πρέπει να ξεχνάμε και την επικράτηση των Μπολσεβίκων που έρχονται να αλλάξουν το status quo στην ανατολική Ευρώπη. Κάτω από αυτές τις συνθήκες οι δυνάμεις της Αντάντ αποφασίζουν να λύσουν το τουρκικό ζήτημα ειρηνικά στη Λοζάνη. Αυτός είναι και ο λόγος όπου η Αγγλία θα ζητήσει από τον Ελευθέριο Βενιζέλο να μην επέμβει ο ελληνικός στρατός στην ανατολική Θράκη και εγκλωβιστούν οι Άγγλοι που βρίσκονται στην Κωνσταντινούπολη και στα Δαρδανέλλια, υποσχόμενοι ότι στην εν λόγω συνθήκη θα κρατήσουν μία ευνοϊκότερη στάση για εμάς. Ακόμα μετά την αποχώρηση Γάλλων και Ιταλών ζητούν από την νέα κυβέρνηση του Δημητρίου Γούναρη να πράξουμε και εμείς κάτι ανάλογο, δηλαδή να αποχωρήσει και ο ελληνικός στρατός από την Μ. Ασία, μόνο που παραβλέπουν ότι στην Μ. Ασία ζουν εκεί κάπου 2.000.000 ελληνικού πληθυσμού

και μπορεί να έχουν την ίδια τύχη της γενοκτονίας του αρμενικού λαού και των Ποντίων που προηγήθηκε. Η νέα κυβέρνηση με τον βασιλιά Κωνσταντίνο που έχει επιστρέψει από την εξορία και ηγείται της εκστρατείας, αποφασίζουν να συνεχίσουν τον πόλεμο μόνοι τους. Τότε η Αγγλία παροτρύνει την νέα κυβέρνηση, ο ελληνικός στρατός να πετύχει μία μεγάλη νίκη κατά των στρατευμάτων του Κεμάλ ώστε να παρέμβει για μία ευνοϊκότερη συνθήκη του εκεί ελληνικού πληθυσμού αλλά και την ομαλή υποχώρηση του ελληνικού στρατού, παράλληλα όμως μας αρνείται ένα δάνειο για τις ανάγκες του πολέμου με την κυβέρνηση να αναγκάζεται στην διχοτόμηση της δραχμής. Τα επακόλουθα είναι γνωστά. Μόνοι μας και αβοήθητοι μαζί με στρατιωτικά και διπλωματικά λάθη τον Αύγουστο του 1922 θα επέλθει ολοκληρωτικά η μικρασιατική καταστροφή. Της συνθήκης της Λοζάνης στην ομότιμη πόλη Ελβετία έχει προηγηθεί ως γνωστό και η συνθήκη των Μουδανιών. Η δε συνθήκη της Λοζάνης που θα ακολουθήσει θα αρχίσει 11 Οκτωβρίου 1922 και ολοκληρώνεται στις 24 Ιουλίου 1923. Για την ολοκλήρωση της συνθήκης θα λάβουν μέρος τρεις επιτροπές με την προεδρία να εναλλάσσεται μεταξύ Γάλλων, Άγγλων και Ιταλών. Σε αυτή τη συνθήκη της Λοζάνης θα προσκληθούν και παρατηρητές από άλλες χώρες όπως είναι η Ιαπωνία, η Ρουμανία, η Νοτιοσλαβία. Όσο για τις Η.Π.Α. που έχει προσκληθεί, δεν θα παραβρεθεί και προτιμάει από τότε να κρατάει ίσες αποστάσεις. Θα μεσολαβήσουν τριάντα συνεδριάσεις με θέματα όπως εδαφικά, στρατιωτικά, οικονομικά, δημοσιονομικά

αλλά και ζητήματα των εθνικών μειονοτήτων. Την Ελλάδα στη συνθήκη εκπροσωπεί ο Ελευθέριος Βενιζέλος (άλλωστε δεν υπήρχε και καλύτερος) έχοντας δίπλα του τον Δημήτριο Κακλαμάνη. Την δε Τουρκία εκπροσωπεί ο Ισμέτ Πασάς Ινονού και ο Dr. Riza Nur. Η Τουρκία προσέρχεται με το ύφος του νικητή προκαλώντας τις δυνάμεις της Αντάντ με απώτερο σκοπό να επιβάλλει τις απόψεις της, και από την άλλη πλευρά η Ελλάδα στην θέση του ηττημένου. Τη χώρα μας την βαρύνει ακόμα, η πρόσφατη εκτέλεση των έξι στο Γουδή σε μία δίκη παρωδία ως εθνικούς προδότες, μόνο που για τους συμμάχους υπήρξαν θύματα των συγκυριών και των μεγάλων αλλαγών. Τον στρατό στην Μ. Ασία τον έφερε ο Ελευθέριος Βενιζέλος και ο αρχιστράτηγος Βασιλιάς Κωνσταντίνος τον έφτασε στην Άγκυρα. Για εμάς στην εν λόγω συνθήκη θα συμβεί αυτό που έλεγε τον 3^ο ΠΧ. Αιώνα στους Ρωμαίους ο Γαλάτης Βρέννος «ουαί τοις ηττημένοις». Όσο για τη θέση της Αγγλίας για καλύτερες συνθήκες τώρα κλίνουν και αυτοί προς το μέρος των νικητών που δεν είναι άλλοι από την Τουρκία. 200.000 Έλληνες χριστιανοί θα εγκαταλείψουν την πατρογονική ανατολική Θράκη και θα ζήσουν την προσφυγιά πέρα από τις όχθες του ποταμού Έβρου για να προστεθούν με τις άλλες εκατοντάδες χιλιάδες της Μικράς Ασίας. Όσο για τις 125.000 ελληνικού πληθυσμού της Κωνσταντινούπολης αυτοί παραμένουν εκεί ως αντιστάθμισμα των μουσουλμάνων της δυτικής Θράκης. Μόνο που για τον ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης τον Σεπτέμβριο του 1955 με ένα οργανω-

μένο pogrom στα σχέδια της εθνοκάθαρσης της Τουρκίας θα αναγκαστούν να την εγκαταλείψουν χωρίς να πειραχθούν στο ελάχιστο οι τουρκομουσουλμάνοι της δυτικής Θράκης. Με την ίδια συνθήκη Ανατολική Θράκη, Ίμβρος και Τένεδος περνούν στην Τουρκία. Τα νησιά Λήμνος, Σαμοθράκη, Λέσβος, Χίος, Σάμος και Ικαρία περνούν στην ελληνική κυριαρχία με τον όρο να μην δημιουργούν εκεί οχυρωματικά έργα, ναυτική βάση η και αεροπλοΐα. Κάπως αποστρατικοποιημένα με δυνάμεις ασφαλείας αναλόγως πληθυσμού της κάθε νήσου. Ακόμα η συνθήκη προβλέπει νησιά που βρίσκονται εντός τριών μιλίων από τις τουρκικές ακτές να ανήκουν στην Τουρκία. Όσο για τα Δωδεκάνησα που ανήκουν στην Ιταλία και μας παραχωρούνται το 1947 θα ισχύει το ίδιο καθεστώς (δηλαδή εξοπλισμένα). Ακόμα η Κύπρος με την ίδια συνθήκη περνάει στην κυριαρχία της Αγγλίας και το πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης παραμένει οικουμενικό σε θρησκευτικά ζητήματα αλλά παύεται στον Πατριάρχη η προϋπάρχουσα ιδιότητα του εθνάρχη. Η ανταλλαγή πληθυσμού θα είναι 1.200.000 Έλληνες και 400.000 Τούρκοι Οθωμανοί. Η δε ανταλλαγή πάλι των περιουσιών θα είναι ετεροβαρής για τη χώρα μας αφού ο πληθυσμός των ανταλλαγών είναι δυσανάλογος. Στη συνθήκη της Λοζάνης δεν θα διευθετηθούν μόνο το ελληνικό ζήτημα αλλά και άλλες γειτονικές χώρες όπως είναι η Συρία, το καθεστώς των Δαρδανελλίων αλλά και των ηττημένων χωρών του Α΄ παγκόσμιου πολέμου όπως είναι η Αυστρία, η Ουγγαρία, η Γερμανία, η Βουλγαρία, η Πολωνία, η Τσεχο-

σλοβακία. Με τη συνθήκη της Λοζάνης τελειώνει το όνειρο της μεγάλης ιδέας, η Ελλάδα από έθνος μετατρέπεται σε βαλκανικό κρατίδιο και κάποιες λεπτομέρειες που δεν θα προβλεφθούν στην εν λόγω συνθήκη θα μας ταλανίζουν ακόμα και σήμερα.

Η Τουρκία μιλάει για την μειονότητα της Θράκης αγνοώντας τι έγινε ο αντίστοιχος πληθυσμός της Κωνσταντινούπολης και όσα νησιά μας εξοπλίστηκαν με αμυντικές δυνάμεις έγινε για να μην υποστούν ότι και η Κύπρος το 1974.

Παρόλο αυτά η Τουρκία συνεχίζει να επιμένει στην πιστή εφαρμογή της συνθήκης απειλώντας την Ελλάδα και με casus belli. ■

Σε περιμένο ζωή

Γιάννης Κ. Τσώλης

Με τρέχεις άσπλαχνη ζωή
κι εγώ στάσιμος μένω
στο στόμα μου 'μειν' η ψυχή
κι ακόμη σε προσμένω.

Με μιαν αρχή δυναμική
ποθώ να ξεκινήσω
να σε κερδίσω· ω ζωή!
Και να σε κατακτήσω.

/
Να σου χαρίσω ένα φιλί
και να σου πάρω δέκα
να 'ρθεις σε με γονατιστή
άπιστη γυναίκα.

(Στίχοι για τραγούδι.)

«Συνθήκη της Λωζάνης, Εκατό χρόνια μετά»

Συμπληρώθηκαν φέτος εκατό χρόνια από την υπογραφή της συνθήκης της Λωζάνης. Στις 28 Ιουλίου 1920, δύο χρόνια μετά τη λήξη του Α' παγκοσμίου πολέμου, υπογράφηκε

Παύλος Γ. Χρήστου

στην πόλη Σεβρές της Γαλλίας η συνθήκη των Σεβρών με την οποία επίσημα-αλλά συμβολικά-τελείωσε ο Α' παγκόσμιος πόλεμος. Με τη συνθήκη των Σεβρών η Τουρκία έχανε τα 4/5 των εδαφών της, ήταν μια συνθήκη ταπεινωτική για την Οθωμανική αυτοκρατορία. Για την Ελλάδα η συνθήκη των Σεβρών μπορεί να χαρακτηριστεί ως η πιο μεγάλη διπλωματική επιτυχία της νεώτερης ιστορίας. Διαπραγματευτής εκ μέρους της Ελλάδας ο πρωθυπουργός Ελευθέριος Βενιζέλος. Η μεγάλη ιδέα γινόταν ένσαρκο όραμα. Η Ελλάδα των δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών είναι γεγονός.

Η συνθήκη των Σεβρών όμως εγκαταλείφθηκε οριστικά μετά την καταστροφή του ελληνικού στρατού στη Μικρά Ασία και προέκυψε ανάγκη αναπροσαρμογής της για την τελική διευθέτηση ζητημάτων που παρέμεναν εκκρεμή μετά τη λήξη του Α' Παγκοσμίου πολέμου.

Οι δυνάμεις της Αντάντ επιδίωξαν τη σύγκληση συνδιάσκεψης και την έναρξη διαπραγματεύσεων για την υπογραφή συνθήκης ειρήνης. Οι εργασίες της συνδιάσκεψης άρχισαν 8/21 Νοεμβρίου 1922

στη Λωζάνη της Ελβετίας. Συμμετείχαν αντιπρόσωποι από κράτη που είχαν πάρει μέρος στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο: Μεγάλη Βρετανία, Γαλλία, Ιταλία, Ελλάδα, Τουρκία, Ρουμανία, Σερβία, Βουλγαρία, Πορτογαλία, Ιαπωνία. Οι Η.Π.Α έστειλαν παρατηρητή και όχι αντιπρόσωπο. Επίσης η Σοβιετική Ένωση, η Ισπανία, το Βέλγιο, η Ολλανδία, η Σουηδία, η Δανία, η Αλβανία και η Νορβηγία εκλήθησαν όταν επρόκειτο να συζητηθεί το θέμα των Στενών ή κατά περίπτωση σε συνεδριάσεις που ήταν απαραίτητη η παρουσία τους.

Πληρεξούσιοι της Ελλάδας στη Λωζάνη από την επαναστατική κυβέρνηση ορίστηκαν ο Ελ. Βενιζέλος, ο οποίος την περίοδο αυτή δεν διέθετε κανένα δημόσιο αξίωμα.

Ο Δ. Κακλαμάνος (πρεσβευτής), ο υποστράτηγος Α. Μαζαράκης (στρατιωτικός σύμβουλος), ο Μ. Θεοτοκάς (Νομικός Σύμβουλος και ειδικός στα θέματα του Πατριαρχείου) και ο Ανδρέας Μιχαλακόπουλος (πολιτικός, μετέπειτα πρωθυπουργός). Η Ελλάδα προσερχόταν στις διαπραγματεύσεις τυπικά ως νικήτρια χώρα του Α' παγκοσμίου πολέμου απέναντι στην ηττημένη Τουρκία. Είχε όμως ηττηθεί στη Μικρά Ασία και το προνόμιο αυτό ήταν θεωρητικό. Δεν είχε ως στόχο την εδαφική επέκταση της Ελλάδας, αλλά ότι μπορούσε να διασώσει μετά τη Μικρασιατική καταστροφή. Η Ελλάδα βρισκόταν σε διεθνή απομόνωση

και είχε να αντιμετωπίσει εκτός από τις μεγάλες τουρκικές αξιώσεις και την αρνητική στάση της Γαλλίας και της Ιταλίας, τα συμφέροντα των οποίων ως επί το πλείστον δεν συνέπιπταν με εκείνα της Ελλάδας. Το μεγαλύτερο όπλο της ελληνικής πλευράς ήταν οι αδιαμφισβήτητες διπλωματικές ικανότητες του Ελ. Βενιζέλου καθώς και η απειλή επανέναρξης του ελληνοτουρκικού πολέμου με σκοπό την ανακατάληψη της Ανατολικής Θράκης από την αξιόμαχη και ετοιμοπόλεμη ελληνική στρατιά του Έβρου. Η επανέναρξη του πολέμου έβρισκε μάλλον σύμφωνη υπό ορισμένες προϋποθέσεις και την επαναστατική κυβέρνηση των Αθηνών.

Τα βασικά θέματα που είχε να συζητήσει και να επιλύσει η ελληνική αντιπροσωπεία ήταν: η χάραξη των χερσαίων συνόρων στη Θράκη, το καθεστώς των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου, ανταλλαγή πληθυσμών, αιχμαλώτων και ομήρων, πολεμικές αποζημιώσεις και τέλος να καμφθεί η αδιάλλακτη στάση των Ελλήνων στρατιωτικών και να εγκρίνουν τους χειρισμούς της ελληνικής διπλωματικής αντιπροσωπείας.

Επικεφαλής της Κεμαλικής αντιπροσωπείας ήταν ο υπουργός Εξωτερικών, στρατηγός Ισμέτ Πασάς (ο μετέπειτα Τούρκος πρωθυπουργός Ισμέτ Ινονού) και είχε ως πυξίδα το Εθνικό Συμβόλαιο που είχε υιοθετηθεί το 1920 από το τελευταίο οθωμανικό κοινοβούλιο, στο οποίο αναγράφονταν όλες οι διεκδικήσεις του αναδυόμενου εθνικιστικού κινήματος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Από την Ελλάδα επεδίωκαν: Ανάκτηση της Δυτ. Θράκης και κυριαρχία

των νησιών του Αν. Αιγαίου. Εκδίωξη του Οικ. Πατριαρχείου από την Πόλη. Υπερβολικά ποσά πολεμικής αποζημίωσης και ναυτικό αποκλεισμό της Ελλάδας. Στους περισσότερους Έλληνες ακόμη και σήμερα υπάρχει η εντύπωση ότι η Συνδιάσκεψη αφορούσε κυρίως ελληνοτουρκικά θέματα. Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική. Τα ελληνοτουρκικά προβλήματα ήταν δευτερεύουσας σημασίας από αυτά που απασχολούσαν τις μεγάλες δυνάμεις, Μεγάλη Βρετανία, Γαλλία και Ιταλία και συγκεκριμένα τους ενδιέφεραν: Τα στενά του Βοσπόρου και των Δαρδανελίων, το Δημόσιο Οθωμανικό χρέος, συνέχιση των διομολογήσεων, διατήρηση των εκχωρήσεων δικαιωμάτων σε πλουτοπαραγωγικές πηγές και υπηρεσίες, η κυριαρχία της Μοσούλη, Κύπρου και Δωδεκανήσων, η οριοθέτηση των συνόρων Τουρκίας-Συρίας.

Παράλληλα με τις εργασίες της Συνδιάσκεψης υπήρχε και διμερής διαπραγμάτευση Ελλάδας-Τουρκίας με αποτέλεσμα στις 17/30 Ιανουαρίου 1923 να υπογραφούν δύο διμερείς συμφωνίες: Ανταλλαγή των πληθυσμών με μοναδικό κριτήριο το θρήσκευμα, ανταλλαγή των αιχμαλώτων πολέμου και απελευθέρωσης των πολιτικών κρατουμένων.

Υστερα από διαβουλεύσεις επτάμισι μηνών (7,5) υπογράφηκε στις 24 Ιουλίου 1923 η συνθήκη ειρήνης που ονομάστηκε «Συνθήκη της Λωζάνης». Αποτελούνταν από 143 άρθρα καθώς και από δεκαεπτά συμβάσεις, πρωτόκολλα και δηλώσεις.

Η συνθήκη της Λωζάνης καθορίζει τα ελληνοτουρκικά σύνορα στον Έβρο και

δίνει την κυριαρχία των νησιών του Αιγαίου στην Ελλάδα, με εξαίρεση την Ίμβρο και Τένεδο, που δίνονται στην Τουρκία, επικύρωνε το τέλος της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, έθεσε τις βάσεις για τη δημιουργία κρατών στη Μέση Ανατολή και όρισε τα όρια της σύγχρονης Τουρκίας καταργώντας ταυτόχρονα τη συνθήκη των Σεβρών.

Σύμφωνα με τη συνθήκη μεταξύ άλλων η Τουρκία εγγυάται τα δικαιώματα των μειονοτήτων, ανακτά την Ανατολική Θράκη, τα νησιά Ίμβρο και Τένεδο και το Πατριαρχείο τίθεται σε ειδικό διεθνές νομικό καθεστώς, χάνοντας ταυτόχρονα ο Πατριάρχης την ιδιότητα του Εθνάρχη. Το Κάραγατς (Παλαιά Ορεστιάδα) περνούσε υπό τουρκική κυριαρχία και παράλληλα η Τουρκία δήλωνε την παραίτησή της από πολεμικές αποζημιώσεις. Με την ίδια συνθήκη τα Δωδεκάνησα περνούσαν στην κυριαρχία της Ιταλίας. Η Τουρκία με τη Συνθήκη των Σεβρών είχε εκδιωχθεί από την Ευρώπη και τις ευρωπαϊκές θάλασσες, με τη συνθήκη της Λωζάνης επανέρχεται πάλι στο ευρωπαϊκό χώρο.

Στη συνθήκη περιλαμβάνεται και η σύμβαση περί ανταλλαγής των ελληνικών και Τουρκικών πληθυσμών, που είχε συμφωνηθεί μεταξύ των δύο πλευρών στη Λωζάνη στις 30 Ιανουαρίου 1923.

Μετά τη συμφωνία μετακινήθηκαν από τη Μ. Ασία, Αν. Θράκη και τον Πόντο στην Ελλάδα 1.650.000 Οθωμανοί υπήκοοι Χριστιανικού θρησκειώματος, αφήνοντας πίσω πάνω από 600.000 νεκρούς, και 670.000 Έλληνες υπήκοοι Μουσουλμανικού θρησκειώματος. Η θρησκεία και όχι η εθνικότητα αποτέλεσε

το βασικό κριτήριο για την ανταλλαγή των πληθυσμών. Από την ανταλλαγή εξαιρέθηκαν οι κατοικούντες μουσουλμάνοι στη Δυτικής Θράκης (110.000) και οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης και των περιχώρων (125.000) που είχαν εγκατασταθεί σε αυτή πριν από τις 30 Οκτωβρίου 1918 και οι κατοικούντες Χριστιανοί στα νησιά Ίμβρο και Τένεδο (6.000).

Αυτή χαρακτηρίζεται ως η μεγαλύτερη μετακίνηση πληθυσμών στην παγκόσμια ιστορία που έγινε συντεταγμένα με νόμους, κανόνες, δικαιώματα και υποχρεώσεις ύστερα από συμφωνία (συνθήκη) και των δύο πλευρών.

Η συνθήκη της Λωζάνης είναι η μακροβιότερη συνθήκη ειρήνης και παραμένει μέχρι και σήμερα ο οδικός χάρτης επίλυσης των ελληνοτουρκικών διαφορών.

Η Τουρκία παρότι νικήτρια, και ως εκ τούτου επέβαλε τους όρους της, έχει ξεκινήσει μια προσπάθεια αναθεώρησης της συνθήκης και τούτο γιατί η Ελλάδα μολονότι ηττημένη κατοχύρωσε πλεονεκτήματα δυσανάλογα των συνθηκών της ήττας και αναμφισβήτητα η επιτυχία αυτή οφείλεται στην εμπειρία και διπλωματική οξύνοια του Ελ. Βενιζέλου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ, ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε. 1978 τ. ΙΕ.

ΣΑΡΑΝΤΟΣ ΚΑΡΓΑΚΟΣ: Η ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ (1919-1922) ΑΠΟ ΤΟ ΕΠΟΣ ΣΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑ. ΑΘΗΝΑ 2021 ΜΕΡΟΣ Δ΄

Άγγελος Συρίγος – Αντώνης Κλάφης: ΣΥΝΘΗΚΗ ΛΩΖΑΝΗΣ – ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ. ■

Στον Άη – Συμιό

Λάκης Χαντζής

«Στο πι' όμορφο ξωκλήσι» τον Αγίο μας Άη-Συμιό!
Με δέος! Πόθο Ιερό Σεμνά να τον Υμνήσω.
έγραψα να στολίσω,

Από την Πόλη Σαν θα βρεις , λίγο Ανηφορίσεις
Αφάνταστα θα εκπλαγείς! Στα μάτια θα δακρύσεις,
Σα φτάσεις στο ιστορικό στο πι' όμορφο ξωκλήσι
Θα πεις πως είν' μοναδικό! Φίλος θα σε γεμίσει.

Μιλάω για τον Άη-Συμιό γι' άλλα που θα κεντρίσουν
Ένα για αυτά μπορώ να πω! Ότι θα του ξυπνήσουν
Τη σκέψη μα και το μυαλό, πίσω θα σε γυρίσουν
Στους Εξοδίτες που αυτό είπαν θα συναντήσουν.

Εκεί, όλοι να μετρηθούν αν, όσοι επιζήσουν
Αντάμα να προσευχηθούν μα και να κοινωνήσουν,
Ακόμα, θε να θυμηθείς εδώ! Πανηγυρίζουν
Αρματωμένοι και ιππείς πίνουν, γλεντούν και σμίγουν.

Κάτω από τα γέρικα πλατάνια που δροσίζουν
Θεόρατα κι ασύγκριτα που τόσο σε σκιρτίζουν,
Στ' αντίκρυ από το σταυρό π' αγέρωχα σου γνέφει
Να ζεις πάντα με το Χριστό! Στους κόλπους του να σ' έχει.

Σα μπεις σ' αυτό κι αφουγκραστείς τη Θεία Λειτουργία
Ξαλάφρωμα καρδιάς – ψυχής θα νιώσεις ηρεμία,
Μα σαν το δεις πρώτη φορά αυτό σαν τ' αντικρύσεις
Θα το κλειδώσεις στην καρδιά και θα ξανά γυρίσεις.

Ω! Άη-Συμιέ μου όσο ζω Να λέω... τ' όνομά σου
Θα έρχομαι Σιμά σου, «Άη-Συμιός»
Ένα μόνο θάχω σκοπό!

Το ευχαριστώ μου

Αριστείδης Παπατόλης

Θεέ μου σε ευχαριστώ
που 'βαλες στους δυτικούς μυαλό
επιτέλους είδαν το συμφέρον τους
κι έδειξαν για μας το ενδιαφέρον τους.

Βοήθησες να δουν το γιαταγάν
που έκρυβε οπίσω του ο Ερτογάν
βοήθησε του αντρός η αφροσύνη
και η ανομία του στη δικαιοσύνη.

Βοήθησε το μαγάρισμά του
στην Αγιά μας τη Σοφιά
μπρος πίσω και επάνω της
να χτίζει οχτώ τζαμιά.

Έκοψε από τους δυτικούς
τη μεγάλη μπιστοβλικιά
για τα λεφτά ν' ανέχονται
ν' απλώνεται η τουρκιά.

Βοήθησε και ξύπνησαν
να δουν τα σύνορά τους
στον Έβρο, στη Μεσόγειο
στο Αιγαίο για νησιά τους.

Και συ Σπανιόλε πονηρέ
μην ψάχνεις ευκαιρία
με χρήμα να ευνοηθείς
που δίνει η Τουρκία.

Θυμήσου στον Πατραϊκό
τη μέγα ναυμαχία

οι ανδρείοι σου πολέμησαν
για την ελευθερία.

Και αν όλα αυτά συνέταιροι
δεν σας διαφωτίζουν
ρωτήστε τους Αυστριακούς
που αυτά τους ηλεκτρίζουν.

Γιατί φωνάζουν οι ψυχές
έξω από τα Βιέννη:
– «τον Τούρκο μην αφήνετε
στη μύτη σας να μπαίνει.»

Στη λευτεριά του τόπου μας
πράγματι βοηθήσατε,
μα σαν μας χρειαστήκατε
ποτέ δεν αδρανήσαμε.

Μα σαν εχρειαστήκατε
του Τούρκου τη βοήθεια.
Ή την κλοτσιά του φάγατε
η γονατιά στα στήθια.

Και συ μεγάλη δύναμη
που Αμερική σε λένε
το σύνορο το δυτικό
εδώ είναι και μένει.

Να μην αλλάξεις τακτική
ούτε και με τη σκέψη
στου Τούρκου τα απλώματα
κακό σε Σέ θα φέξει.

Το αλεξανδρινό λουλούδι

Ετριζε το τζάκι ζεστασιά όσο χαϊδευε απαλά τα πρόσωπα των παιδιών. Ανάμεσα τους και ο Αλέξανδρος, το παράξενο αγόρι που πάντα έφευγε από την παρέα τους για να εξερευνησει τον

Κωνσταντία Φαγαδάκη

κόσμο στις γραφές στις ιστορίες των μεγάλων. Διάβαζε διάβαζε και όσο διάβαζε όλο και πιο πολύ εξερευνούσε με το βλέμμα του το περιβάλλον σαν συνταγή που ανακάτευαν οι Μοίρες κι εκείνος έμεινε στο σύνορο της παρουσίας του μεταξύ συζητήσεων και ονείρου με το βλέμμα να αιωρείται και να απορροφά αντανάκλασεις και ήχους ...Αλήθεια... πόσες μορφές χωράνε σε μια Χριστουγεννιάτικη μπάλα; Πόσα σχήματα στα σύννεφα και εκείνη η μάχη με τον ήλιο κάθε δειλινό; Τι είναι; Έρωτας με το πρώτο αστέρι; Θα τον ακούσει;

Ανέβηκε στην ταράτσα του σπιτιού του παππού και της γιαγιάς και ο καπνός από τα τζάκια του χωριού σήμερα παραμονή πρωτοχρονιάς ενωνόταν σε ένα μολυβί σύννεφο που ταξίδευε κατά την ανατολή γεμάτο ευχές. Ο ουρανός άφησε το πιο πορφυρό του άγγιγμα λίγο πριν φωτίζοντας με ένα χάδι ηλιαχτίδας το πρόσωπο του. Στην πλαγιά του απέναντι βουνού φωταγωγήθηκαν τα χωριά σαν καράβια μεσοπέλαγα που ταξιδεύουν.

Σε λίγες ώρες θα ερχόταν ο νέος χρόνος και όλοι έτρεχαν να προλάβουν...με τόση αγωνία, θαρρείς ότι θα άλλαζαν στις 12 τα μεσάνυχτα... την ίδια την ζωή. Ωστόσο, οι

κάτοικοι πιο ταπεινά και φοβισμένα φέτος δεν ξανοίγονταν για βεγγέρες ενώ στο γνωστό μονοπάτι ακούστηκαν τα βιαστικά βήματα της Θείας Ρηηνιώς που αν και κούτσαινε είχε το χαμόγελο ζωγραφιστό μόνιμα στα χείλη της. Το χαμόγελο της και οι καθημερινές επισκέψεις στα σπίτια του χωριού, της είχαν «δωρίσει» την φήμη ότι ήταν ζαβή «παλι εδω κυρα Ρηηνιώ; Δεν φοβάσαι την ίωση; της ελεγαν κι εκείνη απαντούσε: Μπαα εμένα δεν με πιάνει εχω άλλο DNA ίσως να ήμουν γάτα στην άλλη ζωή ποιος ξέρει...» και γελούσε όλο και πιο πολύ. Νύχτωσε απότομα και οι πρώτες νιφάδες χιονιού άρχισαν να σκεπάζουν τα πάντα. Κάθισε δίπλα στο τζάκι με την Θεία Ρηηνιώ ενώ όλοι οι άλλοι κρατούσαν αποστάσεις"τα πυρωμένα ξύλα φανέρωναν μορφές όσο τα κοιτούσε ... Ένα λουλούδι στο τζάκι ...! Φώναξε ο Αλέξανδρος το βλέπεις Θεία; Εκείνη του χαϊδεψε τα μαλλιά και κούνησε καταφατικά το κεφάλι της χαμογελώντας . Πράγματι και πως φωτίζεται ε;! σαν κόκκινο Άστρο μέσα στις στάχτες... και μοιάζει τόσο πολύ με... Αλεξανδρινό λουλούδι να... σαν κι εσένα! Ψέλλισε με ενθουσιασμό Αλλά μην το πεις σε κανέναν θα μας περάσουν για τρελούς εντάξει; Χαμογέλασαν και έριξαν μια γρηγορη ματιά στο περιβάλλον μήπως τους είδε κανείς. Το αγόρι κοιτούσε τους γύρω του και αναρωτιόταν. Τι είναι εκείνο που αποζητά την αγάπη ιδιαίτερα σήμερα..., τι είναι η αγάπη παραγγελία που θα σου την σερβίρουν για να την φας;. Η αγάπη έρχεται όταν βρίσκει την πόρτα ανοιχτή και ενώ όλοι την αποζητούν την θεωρούν στις μέρες μας τρελή... ■

100 χρόνια από την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης

Εφέτος 2023 συμπληρώνονται εκατό χρόνια από την υπογραφή της Συνθήκης Ειρήνης της Λωζάνης στην Ελβετία, στις 24 Ιουλίου 1923. Εκεί παρευρέθησαν, οι εκπρόσωποι οκτώ

Αρετή (Ρίτα) Νάστου-Μουστακοπούλου

διαφορετικών κρατών: Μεγάλης Βρετανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Ιαπωνίας, του τότε Σέρβο-Κροατικού-Σλοβενικού κράτους (Γιουγκοσλαβίας), Ρουμανίας, Ελλάδας (Ελευθέριος Βενιζέλος) και Τουρκίας (Μουσταφά Ισμέτ Ινονού), ενώ συμμετείχαν φιλικά Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Βουλγαρία και Σοβιετική Ένωση.

Η Συνθήκη είχε σκοπό την ειρήνη, την ηρεμία και τη σταθερότητα της περιοχής από πολιτικές αναταραχές, αναχαιτίζοντας τον ξέφρενο επεκτατισμό της Τουρκίας στις σχέσεις της με Ελλάδα, Βαλκάνια, Ανατολική Μεσόγειο και Μέση Ανατολή. Με την Συνθήκη αυτή τελικά τακτοποιήθηκαν οι τραγικές σχέσεις Ελλήνων και Τούρκων καθορίζοντας τα σύνορα των δύο κρατών.

Η Συνθήκη της Λωζάνης υπεγράφη μεταξύ των κρατών που ενεπλάκησαν στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και την Μικρασιατική Εκστρατεία και συμμετείχαν στη Συνθήκη των Σεβρών το 1920. Κατά την Συνθήκη των Σεβρών, οι Ευρωπαίοι Σύμμαχοι (Αντάντ), διαμοίραζαν μεταξύ τους τα Μικρασιατικά παράλια. Έτσι απέδιδαν και στην Ελλάδα την Ανατολική Θράκη μέχρι τα όρια της Κωνσταντινούπολης, την Σμύρνη με την ευρεία

της περιοχή και τα παρακείμενα νησιά Ίμβρο, Τένεδο και Λαγούσες (Μαυριές). Η Συνθήκη των Σεβρών, αναδείκνυε την Ελλάδα των δύο Ηπείρων, Ευρώπης και Ασίας και των πέντε θαλασσών Ιονίου, Αιγαίου, Μεσογείου, Προποντίδας και Μαύρης θάλασσας. Όμως μετά την ήττα και υποχώρηση του Ελληνικού Στρατού από τη Μ. Ασία, η Νέα Τουρκία αποποιήθηκε ως άκυρη τη Συνθήκη των Σεβρών. Έτσι εμφανίστηκε η ανάγκη αναπροσαρμογής της συνθήκης αυτής στην τελική Συνθήκη της Λωζάνης.

Από τα 143 άρθρα της Συνθήκης Ειρήνης της Λωζάνης, τα «καυτά» θέματα, που αφορούν την Ελλάδα, είναι: Α) Τα χερσαία σύνορα στην περιοχή του Έβρου, Β) Το καθεστώς των Νησιών του Βορείου Αιγαίου, Γ) Η υποχρεωτική ανταλλαγή των πληθυσμών (με ορισμένες εξαιρέσεις ως μη ανταλλάξιμων), Δ) Τα θρησκευτικά και γλωσσικά δικαιώματα που δόθηκαν στις μειονότητες και αφορούν τις δύο χώρες Ελλάδα και Τουρκία. Κατά την υπογραφή της Συνθήκης, ο εκπρόσωπος της Τουρκίας Μουσταφά Ισμέτ Ινονού, πιστός στην αντιδραστική Τουρκική πολιτική, είχε αρνηθεί να παραμείνει σε τουρκικό έδαφος το Πατριαρχείο Κωνσταντινούπολης. Κατόπιν μεγάλης πίεσης Ελλάδας, Ρουμανίας και Γιουγκοσλαβίας, τελικά δέχτηκε να υπογράψει την παραμονή του, με την προϋπόθεση ότι οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του Πατριαρχείου θα είναι καθαρά και μόνο θρησκευτικά, οπότε ο Οικουμενικός Πατριάρχης έχασε

την ιδιότητα του Εθνάρχη και το Πατρι-
αρχείο ετέθη υπό ειδικό διεθνές νομικό
καθεστώς. Σε αντάλλαγμα η Τουρκία πα-
ραιτήθηκε από όλες τις διεκδικήσεις για
τις παλιές περιοχές της Οθωμανικής αυ-
τοκρατορίας εκτός των συνόρων της και
εγγυήθηκε τα δικαιώματα των μειονοτή-
των στην Τουρκία.

Με ξεχωριστή συμφωνία μεταξύ Ελλά-
δας και Τουρκίας αποφασίστηκε η ανταλ-
λαγή των πληθυσμών απ' τις δύο χώρες
και η αποστρατιχοποίηση κάποιων νη-
σιών του Αιγαίου. Κατά την ανταλλαγή
μετακινήθηκαν από την Μ. Ασία και την
Ανατολική Θράκη στην Ελλάδα 1.650.000
(κατ' άλλους 2.000.000) Τούρκοι υπήκοοι
δηλαδή Έλληνες Χριστιανικού θρησκευ-
ματος και από την Ελλάδα στην Τουρκία
670.000 Έλληνες υπήκοοι δηλαδή Τούρ-
κοι Μουσουλμανικού θρησκευματος. Η
θρησκεία, είπαν, ήταν το βασικό κριτήριο
για την ανταλλαγή. Στο άρθρο 26 της
Συνθήκης χρησιμοποιήθηκε ο όρος «Μου-
σουλμάνοι» κ όχι «Τούρκοι», διότι κατά
την Οθωμανική αυτοκρατορία, η θρησκεία
μετρούσε πολύ περισσότερο από την
Εθνικότητα. Από την άλλη όμως, η Τουρ-
κία ήθελε όλοι οι Μουσουλμάνοι της Δυ-
τικής Θράκης να παραμείνουν στην... Ελ-
λάδα. Συνήθως παλαιότερα στα Βαλκάνια
χρησιμοποιείτο ο όρος «Τούρκος» ως
συνώνυμο με το «Μουσουλμάνος» και
όλοι οι μουσουλμάνοι ανήκαν σε μια ενι-
αία Κοινότητα. Μεταξύ των ανταλλάξι-
μων συμπεριλαμβάνονταν επίσης οι Έλ-
ληνες του Πόντου, αλλά και τουρκόφωνοι
Έλληνες όπως Καραμανλήδες, καθώς και
ελληνόφωνοι μουσουλμάνοι, όπως οι Βα-
λαάδες της Δυτικής Μακεδονίας. Στην
Ελλάδα κατά την ανταλλαγή, πέρασαν

πολλοί Αρμένιοι και Ασύριοι. Οι ανταλ-
λάξιμοι πληθυσμοί δεν ήταν ισοδύναμοι,
ούτε τα τουρκικά σπίτια στην Ελλάδα
χώρεσαν τους πολυάριθμους Έλληνες
πρόσφυγες.

Η υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυ-
σμών είναι απαράδεκτη και καταδικα-
στέα διότι καταπατά τα ιερά δικαιώ-
ματα της ελευθερίας και της ιδιοκτησίας
του ανθρώπου, με αποτέλεσμα να εκπα-
τριστεί ο Ελληνισμός προκειμένου ν'
αποφύγει τη σφαγή (πρόσφυγες). Οι Έλ-
ληνες δεν μετανάστευσαν με τη θέλησή
τους, αλλά με τον αναγκαστικό διωγμό,
που κανένα κράτος δεν έχει το δικαίωμα
να εφαρμόσει χωρίς τη θέληση των λαών.
Ο νομικός Στυλιανός Σεφεριάδης (πατέ-
ρας του Γιώργου Σεφέρη) που παρακο-
λουθούσε τις εργασίες της Συνδιάσκε-
ψης, όπως σημειώνει αργότερα, «δεν
υπήρχε ούτε νομική ούτε ηθική βάση να
υποστηρίξουν την ολική και υποχρεω-
τική ανταλλαγή και θα έπρεπε να θεω-
ρηθεί άκυρη, ως αντίθετη στο διεθνές
δίκαιο και στο Καταστατικό της Κοινω-
νίας των Εθνών, αλλά και ως παραβιά-
ζουσα την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και
τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Το
ειδεχθές και αποτρόπαιο αυτό αδίκημα
της απόφασης της μαζικής μετακίνησης
πληθυσμών, πρέπει να αποκατασταθεί
και να αρθούν οι αδικίες που έπληξαν
την ανθρώπινη συνείδηση και ηθική,
έστω μετά έναν αιώνα.

Μέσα σε αυτά τα 100 χρόνια που με-
σολαμβάνουν από την υπογραφή της Συνθή-
κης της Λωζάνης, η Τουρκία δεν έπαψε
να εποφθαλμιά με νέες παράλογες διεκ-
δικήσεις προς την Ελλάδα για αποστρα-
τικοποίηση των Νήσων του Αιγαίου και

διεύρυνση της ΑΟΖ της, αφηφώντας την ισχύ της Συνθήκης.

Όσο για την αμφισβήτηση της Τουρκίας για την ελληνικότητα των ελληνικών νησιών και Βραχονησίδων του Αιγαίου ακόμα και μέχρι το Καστελόριζο, και την ανάγκη αποστρατιωτικοποίησής τους, ως αναφέρεται στα άρθρα 12, 13, 14, 15, 16 της Συνθήκης της Λωζάνης, ο οπλισμός τους είναι τόσος, όσος επιβάλλεται και επιτρέπεται από τη Συνθήκη να υπάρχει.

Σχετικά με τα Δωδεκάνησα, που είναι 14 στον αριθμό συν τις βραχονησίδες, τελικά «η Ιταλία εκχώρησε στην Ελλάδα με πλήρη κυριαρχία τα νησιά Αστυπάλαια, Ρόδο, Χάλκη, Κάρπαθο, Κάσο, Τήλο, Νίσυρο, Κάλυμνο, Λέρο, Πάτμο, Λειψούς, Σύμη, Κω και Καστελόριζο, καθώς και τις παρακείμενες σε αυτά βραχονησίδες», σύμφωνα με το άρθρο 14 της Συνθήκης Ειρήνης των Παρισίων το 1947. Σαφές είναι ως εκ τούτου ότι και τα Ίμια εκχωρήθηκαν από την Ιταλία στην Ελλάδα ως συγκρότημα σύμφωνα με την ανωτέρω Συνθήκη. Η δυνατότητα της Ιταλίας να ...διαθέσει τα Δωδεκάνησα στην Ελλάδα, δεν είχε προβλεφθεί κατά την υπογραφή της Συνθήκης της Λωζάνης. Αυτή η εκ των υστέρων εκχώρηση, ενόχλησε την Τουρκία.

Εδώ, πρέπει να λάβουμε υπ' όψη μας, ότι η Συνθήκη έχει γραφεί σε Γαλλική γλώσσα, μεταφράστηκε στα Ελληνικά, στα Τουρκικά και στα Αγγλικά. Αυτό είναι άξιο να φέρει παρερμηνείες, παρεξηγήσεις και αντιρρήσεις, όταν κατά την μετάφραση μπορεί ν' αλλάξει το νόημα των κειμένων των άρθρων.

Ο αναθεωρητισμός της Τουρκίας αφορά σε 140 Ελληνικά Νησιά και Βραχο-

νησίδες στο Αιγαίο, προς επέκταση της κυριαρχίας της εις βάρος της Ελλάδας και συνεπώς διεύρυνση της κατ' αυτήν «γαλάζιας πατρίδας». Ο νέος αυτός όρος ξεπρόβαλε για νέα διεκδίκηση που ανέκυψε εσχάτως, με σκοπό την εκμετάλλευση του υποθαλάσσιου πλούτου. Όμως το 1923 που υπεγράφη η Συνθήκη, δεν ανέκυπταν θέματα θαλασσιών οικονομικών συμφερόντων, όπως των υφαλοκρηπίδων και εν γένει των υποθαλάσσιων πόρων.

Το έβαλαν «αμέτι-μουχαμέτι» οι Τούρκοι να εισβάλλουν στα ελληνικά εδάφη, παραβιάζοντας τα σύνορά μας. Ζητούν να προσβάλλουν τη Συνθήκη της Λωζάνης, ψάχνοντας να βρουν κάποιο παραθυράκι προκειμένου να καταργήσουν τα σχετικά άρθρα της, ενώ τα παρερμηνεύουν κατά το δοκούν με σκοπό τον πλουτισμό της χώρας τους.

Η κοινή γνώμη Ευρώπης και ΗΠΑ, βλέποντας τον μεγαλοϊδεατισμό της Τουρκίας, την κατ' εξακολούθηση άτακτη και άκρως προκλητική συμπεριφορά της απέναντι στην Ελλάδα, την άρνησή της να αποδεχθεί και να εφαρμόσει την Συνθήκη, την θεώρησε και την απομόνωσε ως ΑΠΕΙΛΗ για την Ηρεμία, Ειρήνη και Σταθερότητα στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Όμως οι Συνθήκες Ειρήνης αν δεν προκύψει πόλεμος, ισχύουν για ΠΑΝΤΑ, πρέπει να είναι απ' όλους σεβαστές και δεν ακυρώνονται ούτε αναθεωρούνται κάθε νέα εκατονταετία. Δεν προβλέπεται, δεν αναφέρεται στη Συνθήκη η λήξη της στα 100 χρόνια ισχύος της, δηλαδή σήμερα

στο 2023. Δεν φαίνεται πουθενά να υπάρχει ημερομηνία λήξεως. ■

Η βεράντα της Ρίτας

Πάνος Αθ. Κοκκινόπουλος

Βεράντα χλωροπράσινη και δασοφυτεμένη
δροσιά μας δίνεις και χαρά κι η ομορφιά σου μένει.

Κι εγώ κι η Ρίτα θέλουμε τη χλωροφυλλοσιά σου
να μας δροσίζει την ψυχή η πρασινομορφιά σου.

Η Ρίτα σ' εξανάστησε και σ' έκανε έτσι ωραία
το καφεδάκι πίνοντας να κάνουμε παρέα.

Τα γηρατειά μας γίνονται ανάλαφρα κι εκείνα
κι είν' σαν ν' ανθίζουν μέσα μας γαρύφαλλα και κρίνα.

Κι είν' όμορφη η φιλία μας εξήντα πέντα χρόνια
κι ακόμη θα τη ζήσουμε ωσάν να ζούμε αιώνια.

Επίλογος

Βεράντα η ομορφάδα σου το βλέπω έχει ρημάξει
γιατί η αφεντικίνα σου στην ξάπλα τόχει αράξει.

Και πέταξε στους ουρανούς – ωιμέ αιφνίδιο δράμα!...
κι έπνιξε όλους γύρω της στον πόνο και στο κλάμα.

Πληγή βαθιά η προσφυγιά

Αγγελική Σταματούκου

Είναι τόσο μακρινά και ταυτόχρονα τόσο κοντά, τα λόγια της γιαγιάς.
Μιλούσε σιγά σιγά και πονεμένα...Ναι , με πόνο και πίκρα,
Για το φευγικό το άτακτο... Τον σπαραγμό, που έκαιγε μέσα στα στήθια...
Που σε έκανε να χάνεις την μιλιά σου...
Μόνο έτρεχες, έτρεχες παιδί μου, να γλιτώσεις από τον εχθρό,
Που μέχρι χθες, ήταν ο γείτονας και ο αδερφός σου.
Πώς να περιγράψεις τον πόλεμο και την προσφυγιά; Πώς;
Ποια λόγια να βάλει ο ποιητής; Με τι χρώματα να ζωγραφίσει ο ζωγράφος;
Πώς να μαζέψει τον πηλό στις χούφτες του ο γλύπτης; Και ποιο
Μάρμαρο θα σμιλέψει, στον κόσμο να φωνάζει...
Ο ΠΟΛΕΜΟΣ, Η ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ, είναι πληγή βαθιά ανοιγμένη και θέλει
Πολλές αμυγδαλιές να ανθίσουνε και μέλισσες να κάνουν μέλι...
Μέχρι οι νέες γενιές ανθρώπων, να ποτίσουνε με αγιασμό, το Νέο χώμα
Που με αίμα και δάκρυα Καρπίσανε....
Ίσως τότε μόνο γίνετε ο πόνος της γιαγιάς, βάλαμο Θεού για τις πληγές της.
Για την Πατρίδα που άφησε πίσω της και την Πατρίδα που Ανάστησε Εδώ,
Με τα παιδιά και τα εγγόνια της.
Μα πάντα ο νούς της θα γυρνά με νοσταλγία απέραντη, γλυκιά στο πατρικό της
σπίτι... Που άφησε με τα κλειδιά στην πόρτα επάνω.. Πώς κάποτε θα ανέβει
Τα σκαλιά, που θα την πάνε εκεί ψηλά, στο φωτισμένο του σπιτιού της
ΕΙΚΟΝΟΣΤΑΣΙ.

Φιλιά...

Κώστας Κρεμμύδας

Έχει πολλών λογίων φιλιά, πικρά, γλυκά, μελάτα
αγκαλιαστά της ρέγουλας ή πεταχτά ματς μουτς
ψυχρά κρυόβραστα φιλιά κι ολόθερμα κεφάτα
φιλιά προσκυνηματικά, σε τόπους ιερούς.

Φιλιά για συμπαράσταση, σ' υπάρξεις πονεμένες
κρυφά φιλιά, παράνομα, λαθραίων εραστών
κι άλλα φιλιά που δέχονται ποδιές... κατουρημένες
για την ευόδωση σκοπών ή στόχων ποθητών.

Έχει φιλιά προδοτικά μ' άθλιες περιπτύξεις
σαν του Ιούδα το φιλί που γεύτηκε ο Ιησούς
κι αβρά χειροφιλήματα μ' αστείες υποκλίσεις
σικάτες και πρεπούμενες σε χώρους κοσμικούς.

Έχει φιλιά σεβαστικά που προσδοκούν οι γέροι
και γαλλικά και δαγκωτά, σε φάσεις τολμηρές
έχει φιλιά στο μέτωπο, στο μάγουλο, στο χέρι
και μαρτυριάρικα φιλιά που αφήνουν ...πιτελιές!..

Στης πανδημίας τον καιρό, με φορεμένη μάσκα
τρέχουν κι ανούσια φιλιά που χρήζουν προσοχής
γιατί αν κοπεί το λάστιχο ή τραβηχτεί στη λάσκα
παίζεται μετακόμιση σε κλίνη ...εντατικής!..

Αφιέρωμα στον συμμαθητή μου γυμνάσιο Αμμοχώστου Μάρκου Θωμά

Κωνσταντίνος Πάτσαλος

Μέρος Α

Σελίδες ιστορίας εμελέταγα,
ως τα βαθιά μεσάνυκτα
κι ύπνος με πήρε τα χαράματα
και ονειρεύτηκα
ότι βρισκόμουν στα Ιεροσόλυμα.

XXX

Είδα τον Ιησού Χριστό
μπροστά απ' τον Πιλάτο
να Τον δικάζουνε,
Τον έφτυναν,
Τον έβριζαν,
Τον εκτυπούσανε,
κι αγκαθωτό στεφάνι,
στο ματωμένο του κεφάλι,
Του εβάλανε
Και Τον σταυρώσανε.

XXX

Όμως μετά τη Σταύρωση
ήρθε και η ΑΝΑΣΤΑΣΗ.

Μέρος Β

Κατόπιν επορεύτηκα
προς την Αμμόχωστο
εκεί που πήγαινα Γυμνάσιο.

XXX

Και είδα τον Μάρκου τον Θωμά
δεμένο χειροπόδαρα,
στα κρατητήρια:

Να τον κτυπούν οι Άγγλοι άγρια,
του έκαναν φρικτά βασανιστήρια.

XXX

Εις το κεφάλι
αντί στεφάνι
του έβαλαν μέγκενη
που την εβίδωναν
και έσπαγαν
μ' αυτό τον τρόπο του κρανίου τα οστά
...μ' αυτός αμίλητος υπέφερε
δεν μίλησε, δεν πρόδωσε.

XXX

Μπροστά σ' αυτή τη θέα,
δεν άντεξα
και δυνατά
εφώναξε:

«Θάρρος Θωμά
θε' νάρθει μια μέρα
και της Κύπρου η «ΑΝΑΣΤΑΣΗ»
κι αμέσως ζύπνησα
και ξαναψέλλισα:
«Θα 'ρθει μια μέρα
και της Κύπρου η ΑΝΑΣΤΑΣΗ».

Υ.Γ. Ο Μάρκου Θωμάς ήτο αγωνιστής της ΕΟΚΑ κατά τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα της Κύπρου κατά των Άγγλων (1955-1959).

Αριθμοσυμπλεκτική Συνείδηση

Δημήτρης Λαβδιώτης

Μακρύ το Μονοπάτι
Κοντόφθαλμο Πνευματικό μου Μάτι
Κορυφή Αθέατη Άκρη

Η Φιλοσοφία μου Τοπική
Ανθρωποκεντρική
δίχως Απόδειξη Πειραματική

Πρέπει να Λευτερωθώ
απ' το Ευκλείδιο Εδώ
στα Φράκταλς να χαθώ

Μαθηματικές Περιοχές
Αριθμών Αχανές
Υπερσυνόλων Συνοχές

Από την Πιθανότητα
στην Συμπληρωματικότητα
Μαθηματικών Ενότητα

Εξισώσεις με Σθένος
Γεωμετρίας Εύρος
Πρώτοι Αριθμοί, Εναρμόνιο Δέος

Περιπλάνηση Μοναδική
στη Μειγαδική Μορφή
του Χάους η Δομή

Αριθμοσυμπλεκτική Συνείδηση
σε Όλα τα Πεδία Διείσδυση
στο Πνεύμα μου Απήχηση

Μακρύ το Μονοπάτι
Απροσπέλαστη Μαθηματική Ράχη
Ελκυστής η Αθέατη Άκρη!!!

Στις ανεμογεννήτριες

Άννα Μαυροειδή

Σε έψαξα μα δεν σε βρήκα.
Και από τα στέκια που πέρασα,
στο διαδίκτυο κατέληξα
να σε αναζητήσω.

Από τις ακλόνητες απόψεις μου
κρυμμένη αργά το βράδυ
και μια ντροπή να τρεμοπαίζει
μες τα μάτια μου,
σε μια οθόνη σε αναζήτησα.

Ανέβασα σε ισότοπο το εγώ μου
και μια φωτογραφία
με χίλια βάσανα επέλεξα.
Για να σε πείσω.

Τα ελαττώματα δεν τα ανέφερα.
Να έχει ενδιαφέρον η ανακάλυψη.

Και όταν το ταίριασμα έγινε,
πήγε να σπάσει η καρδιά μου.
Και με λαχτάρα πρότεινα
το πρώτο ραντεβού.
Στις ανεμογεννήτριες...

Φεστιβάλ Αραχθείου Θεάτρου 2023

Μετά από τρία χρόνια παύσης λόγω πανδημίας, πραγματοποιήθηκε ξανά φέτος με μεγάλη επιτυχία το Φεστιβάλ Αραχθείου Θεάτρου στο Παλαιχώρι Σκούπας Άρτας από 7 έως 12 Αυγούστου, αφιερωμένο στη μνήμη του συμπατριώτη μας Τζουμερκιώτη λογοτέχνη Γ. Κοτζιούλα.

Την Δευτέρα 7 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε τιμητική εκδήλωση για τον λογοτέχνη, ποιητή, πεζογράφο, δοκιμιογράφο, χρονικογράφο, συλλέκτη λαογραφικού και γλωσσολογικού υλικού, μετα-

Αρετή (Ρίτα) Νάστου-Μυστακοπούλου

φραστή, κριτικό και θεατρικό συγγραφέα Γ. Κοτζιούλα, που γεννήθηκε στην Πλατανούσα (Ραφίστα) Ιωαννίνων. Υπήρξε ένας πρίγκιπας στα Ελληνικά Γράμματα. Σημαντική ήταν η συνεισφορά του στην Εθνική Αντίσταση της χώρας μας, όπου κατ' αυτήν την περίοδο με το ανήσυχο πνεύμα του, έγραψε και το βιβλίο «Θέατρο στα Βουνά». Στη ζωή του πρυτάνευσε η εντιμότητα, η δικαιοσύνη και η ταπεινότητα. Για το έργο του λογοτέχνη μίλησαν η φιλόλογος κυρία Παναγιώτα Λάμπρη, ο νομικός κύριος Χρήστος Τούμπουρος, καθώς και ο ανηψιός του ποιητή Γ. Κοτζιούλα, Καθηγητής του Τμήματος Φυσικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, κύριος Νίκος Μάνθος.

Την εκδήλωση χαιρέτισαν με επιστολές ο γιος του λογοτέχνη Κωνσταντίνος και η εγγονή του Ομορφιά Κοτζιούλα. Επίσης χαιρετισμό έστειλε ο Πρόεδρος κύριος Λευτέρης Τζόκας και τα μέλη του Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών. Στην επιστολή του ο κ. Τζόκας ανέφερε

ότι «το έργο του Κοτζιούλα δονείται από μια ζωή γεμάτη ιδανικά και αξίες και πως υπήρξε ο δημιουργός που από παιδί είχε γευθεί τις χαρές του αγώνα αλλά και τις πίκρες από τις δύσκολες στιγμές της ζωής. Όλα αυτά τα αποτύπωσε στα κείμενά του μέσα από την ποίηση και το θέατρο με τόλμη και πάθος», επιγραμματικά δε ανέφερε ότι «διαβάζοντάς τον έχουμε να διδαχθούμε πολλά». Το Αράχθειο Θέατρο, ως θέατρο στο βουνό, στα πλαίσια της τιμητικής εκδήλωσης αφιέρωσε στη μνήμη του λογοτέχνη το θεατρικό του έργο «Το πρόστιμο του Δασικού».

Την Τρίτη 8 Αυγούστου δόθηκε η παράσταση «Το μεγάλο μας τσίρκο» του Ιάκωβου Καμπανέλλη που αφορά στην εθνική περιπέτεια της χώρας μας μέσα από πολέμους και πολιτικές αναταραχές.

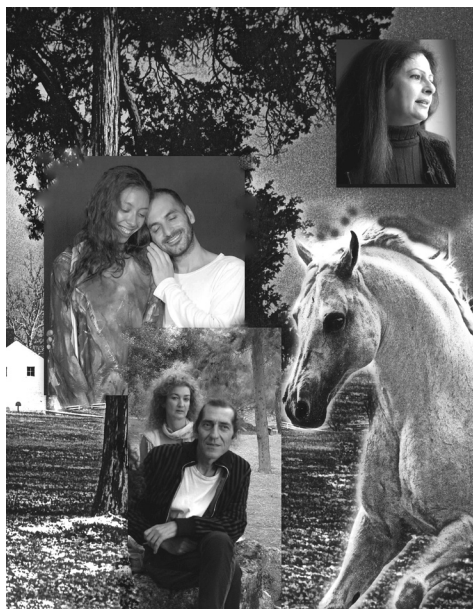
Την Τετάρτη 9 Αυγούστου παρουσιάστηκε η μουσικοθεατρική παράσταση «Δυο σταγόνες Κονιάκ», ένα αφηγηματικό έργο που συνοδεύτηκε από ζωντανή μουσική με κιθάρες, πιάνο και τραγούδι.

Την Πέμπτη 10 Αυγούστου παρουσιάστηκε «Ο Μέγας Ιεροεξεταστής» από το

ομώνυμο κεφάλαιο του έργου Αδελφοί Καραμαζώφ του μεγάλου συγγραφέα και διανοητή Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι.

Την Παρασκευή 11 Αυγούστου παρουσιάστηκε το βραβευμένο έργο του Ακαδημαϊκού Χρήστου Μπουλώτη «Η Αγάπη του Αλόγου και της Λεύκας» που είναι ένας ύμνος στη δύναμη της αγάπης.

Το Σάββατο 12 Αυγούστου παρουσιάστηκε η θεατρική παράσταση «Θεόφιλος» του Θανάση Σκρουμπέλου, ένας

φόρος τιμής στη ζωή και το έργο του λαϊκού μας ζωγράφου που αποτύπωσε στο έργο του τον αγώνα των Ελλήνων για Ανεξαρτησία. «Η ιστορία είναι άνεμος που την καταλαβαίνεις όταν την ανασαίνεις».

Το Φεστιβάλ παρακολούθησε πολύς κόσμος από την περιοχή των Τζουμέρκων, ιδιαίτερα από την γενέτειρα του λογοτέχνη Γ. Κοτζιούλα, την Πλατανούσα. Τις εκδηλώσεις τίμησαν με την παρουσία τους ο Αντιπεριφερειάρχης Άρτας κύριος Βασίλης Ψαθάς, ο τώως βουλευτής Άρτας κύριος Χρήστος Γκό-

κας, οι εκπρόσωποι της Πανηπειρωτικής Ομοσπονδίας κύριοι Χρήστος Τούμπουρος και Αντώνης Κοντός, ο πρόεδρος της Τζουμερκιώτικης Ομοσπονδίας κύριος Χρήστος Γκατζόγιας και πολλοί πρόεδροι και εκπρόσωποι κοινοτήτων και πολιτιστικών συλλόγων.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους με οποιονδήποτε τρόπο βοήθησαν να πραγματοποιηθούν οι φετινές εκδηλώσεις. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στο δάσκαλο κύριο Φάνη Παπαϊωάννου, το ζεύγος Δώρας και Αθανασίου Νάκου, τον πρόεδρο της κοινότητας Σκούπας κύριο Κωνσταντίνο Καλλέργη για την ευγενική εθελοντική προσφορά τους υπέρ του πολιτισμού, καθώς και τον κύριο Θανάση Νικολό για την οπτικοακουστική κάλυψη του αφιερώματος.

Γνώμη μου

Απορώ με εμάς τους ανθρώπους που διαπιστώσαμε πως αποκτήσαμε σε υπέρτατο βαθμό νοημοσύνη ώστε να παράγουμε – κατασκευάζουμε – και κατασκευάζουμε – και Τε

Γιάννης Κ. Τσώλης

χνιτή Νοημοσύνη. Είμαστε αξιολύπητοι. Κατά τη γνώμη μου κάποια άλλα φλέγοντα θέματα θα έπρεπε να θέσουμε σε προτεραιότητα. Εκτός και αν με την Τεχνιτή Νοημοσύνη θα επιτύχουμε να μην πνίγονται οι δυστυχείς κατατρεγμένοι και πεινασμένοι πρόσφυγες στις θάλασσες. Δεν θα καιγόμαστε, ούτε εμείς ούτε οι περιουσίες μας από τις πυρκαγιές, της νοημοσύνη μας. Δεν θα πεθαίνουν συνάνθρωποί μας από πείνα και δίψα, απ' την νοημοσύνη μας. Θα θεραπεύονται οι θανατηφόρες ασθένειες που τον τελευταίο καιρό η δική μας νοημοσύνη τις πλήθυνε. Και τέλος αν αυτή η περιβόητη Τεχνιτή Νοημοσύνη θα σταματήσει, τους πολέμους και δεν θα σκοτωνόμαστε, μιας και η δική μας νοημοσύνη είναι τόσο ελλιπής ώστε ποτέ δεν βρέθηκαν νοήμονες να σταματήσουν αυτόν τον σωματοφάγο και αιμοπόλη δαίμονα που τρώγει τα σπλάγχνα της ανθρωπότητας. Αν όλα αυτά τα επιτύχει η Τεχνιτή Νοημοσύνη τότε θα την ασπασθώ και αυτήν και όλους τους εμπνευστές της που κοπίασαν για το καλό της ανθρωπότητας. Αλλά φοβάμαι πολύ πως τίποτε δεν θα γίνει από όλα αυτά γιατί δεν θα το επιστρέψει ο παράγων χρόμα. Απεναντίας πιστεύω πως και με αυτή την Τεχνιτή

Νοημοσύνη θα επιταχύνουμε την απομόνωση μας, σύμφωνα με αυτά που ακούμε από τους αρμοδίους οι οποίοι ισχυρίζονται πως ένα λογισμικό, που θα φέρει το μηχάνημα, θα μας κάνει τη διάγνωση της ασθένειας μας, δεν θα είναι απαραίτητος ο γιατρός. Μωρέ τι μας λέτε; Ξέρετε κύριοι νοήμονες πως πήγα με 16 πίεση σ' ένα φίλο μου γιατρό στην πόλη μου την Άρτα κι έφυγα με 13 χωρίς φάρμακο. Καταλαβαίνετε μωρέ τι σημαίνει γιατρός. Τι σημαίνει άνθρωπος. Αυτόν τον άνθρωπο θέλετε να εξαφανίσετε για να μην τον συναντούμε και νιώθουμε όμορφα και γλυκαίνετε η ζωή μας. Μηχανήματα! Μηχανήματα! Και άνθρωπος πουθενά! Μηχανήματα! Μηχανήματα! Παντού μηχανήματα με λογισμικά και ανθρώπινη νοημοσύνη πουθενά! Τεχνικός πολιτισμός! Τεχνικός πολιτισμός! Και πνεύμα, ανθρώπινη νοημοσύνη πουθενά. Το πνεύμα καθεύδει. Που οδηγείται την ανθρωπότητα, ω, νοήμονες της περισσής νοημοσύνης; Αν έχετε σκοπό να μας αποκοιμήσετε όλους, δεν θα το επιτύχετε γιατί θα έρθει η στιγμή που θα νιώθετε τύψεις για την ανεπαρκή νοημοσύνη σας που θελήσατε να την αντικαταστήσετε με την Τεχνιτή Νοημοσύνη. Εγώ θέλω άνθρωπο, άνθρωπο καταλαβαίνετε; Θέλω άνθρωπο στην Τράπεζα, στο Ταχυδρομείο, στην ΕΥΔΑΠ, στα Γραφεία, στα Ιατρεία, στα... στα... θα του πω μια Καλημέρα, Καλή εβδομάδα. Καλό Μήνα, Χρόνια Πολλά. Θέλω να συναντώ ανθρώπους, ανθρώπους όμορφους που εργάζονται και κοπιάζουν και με εξυπηρετούν με το χαμόγελό τους. Οι άνθρωποι

θέλουμε ανθρώπους δεν το έχετε καταλάβει. Δεν θέλουμε μηχανήματα: αρκετά μέχρι τώρα. Τα πιο πολλά μάλιστα χρησιμοποιούνται για την εξόντωσή μας. Ντροπή! Μιλάμε για Πολιτισμό! Ποιον πολιτισμό. Αυτόν το πολιτισμό που προσπαθεί να εφεύρει όσο το δυνατόν πιο θανατηφόρο όπλο για να εξαφανίσει το πολιτισμό; Ντροπή ηγέτες του Κόσμου πολιτικοί και θρησκευτικοί που δεν έχετε την ελάχιστη στη νοημοσύνη να προκαλέσει, να ερεθίσει τη θέλησή σας να σταματή-

σετε την κακοδαιμονία των πολέμων και της ανθρώπινης δυστυχίας. Λυπάμαι πολύ που είμαι κι εγώ άνθρωπος, ένας από εσάς, αλλά χωρίς τη δύναμή σας. Αν είχα δύναμη όπως εσείς θα πρωτοστατούσα να σώσω την ανθρωπότητα από τα δεινά που για τα περισσότερα υπαίτιοι είστε εσείς. Γεννήθηκα άνθρωπος δυστυχώς, όχι δέντρο καρποφόρο για να ανασταίνω κάθε άνοιξη.

Τον χειμώνα...

10/8/2013 ώρα 13.00 ημέρα Πέμπτη

Ρούμελη

Κων. Α. Ράμμος

Την ξακουσμένη Ρούμελη και ποιος δεν την γνωρίζει, από τα χρόνια τα παλιά, στη Ρούμελη ανθίζει, η Δόξα, η Νίκη, η Τιμή και η Ελευθερία στολίδια που είναι Αθάνατα, στην ένδοξη Ιστορία.

Στη Ρούμελη φυσά γλυκά, της λευτεριάς το αγέρι κι η Νίκη εβασίλευσε, σε όλα τα μέρη, το Μεσολόγγι έγραψε, σελίδες Ιστορίας κι έδωσε το παράδειγμα, της Δόξας και Αντρείας.

Ποτέ της Ρούμελης παιδιά, δεν θέλουν νάναι σκλάβοι, ο πόθος για την λευτεριά, θεριεύει και ανάβει, το μαρτυρούν οι ήρωες, οι πολυδοξασμένοι, που δεν πεθαίνουν, αλλά ζουν, δαφνοστεφανωμένοι.

Ανδρούτσος πούναι στη Γραβιά, Διάκος στην Αλαμάνια, στο Καρπενήσι ο Μπότσαρης, με το στρατό αντάμα, «Εμπρός Παιδιά» φωνάζουνε, «Θάρρος μην φοβηθείτε», σταθείτε Αντρείοι, Έλληνες και στους εχθρούς ριχτείτε.

Αυτοί οι παλιοί εστάθηκαν, με το σπαθί στο χέρι, και στήσανε στους άπιστους, ηρωικό καρτέρι δώσανε το παράδειγμα, βαριά κληρονομιά, πως προτιμούν τον θάνατο, απ' την πικρή σκλαβιά.λ

ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ ΕΥΩΔΙΑ**Δημήτριος Τσελίκας**

Σέ κυττοῦσα μέσ' στὸν κῆπο καὶ ρωτοῦσα ἡ εὐωδιά
ἀπὸ τό κορμί σου εἶναι, ἢ ἀπ' τ' ἄνθη στά κλαδιά.
Μάδαγες μια μαργαρίτα νά σου πεῖ ἄν σ' ἀγαπᾶ
καὶ δέν ἄκουγες γιὰ σένα ἡ καρδιά μου πῶς χτυπᾶ.

Μιά μικρούλα πεταλούδα ἦρθε πάνω στά μαλλιά
νά σου πεῖ πόσο κρατάει στήν Ζωή μιά ἀγκαλιά.
Τὴν ἐσήκωσες στό χέρι νά πετάξει χαρωπή
καὶ τό μήνυμα δέν πῆρες πού 'χε φέρει νά σου πεῖ.

Πῶς τά νιάτα μαργαρίτες κάποτε θά μαδηθοῦν
καὶ μετὰ, σάν πεταλοῦδες πέφτουν κάτω καὶ ψοφοῦν!

Τώρα πιά τίς μαργαρίτες, νά σου ποῦνε, δέν ρωτᾶς!
Ἐμαράθηκε ὁ κῆπος καὶ μέ δάκρυ τὸν κυττᾶς.
Καὶ ἡ πεταλούδα στ' ἄσπρα δέν ξανάρχεται μαλλιά
νά σου πεῖ, πόσο τό «τώρα» φεύγει, γίνεται «παληά».

22 Αὐγούστου 2023

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλοῦνται, τα μέλη τῆς Ἐνώσεως που στέλνουν
κείμενά τους προς δημοσίευση στο περιοδικό «Λο-
γοτεχνική Δημιουργία», να μην υπερβαίνουν τις δύο
σελίδες περιοδικού και ὄχι χειρογράφου τους, ἤτοι
εξακόσιες (600) λέξεις, γιατί, διαφορετικά δεν θα
δημοσιεύονται...

Από τη Συντακτική Επιτροπή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ.		σελ.	
	Επίσκεψη του έρωτα - Έτσι να μείνεις (Σπύρος Π. Ραδίτσας).....	21	
Σημείωμα εκδότη (Λ.Β.Τ.).....	1	Ιατρική εν πλώ (Φρίξος Δήμου).....	22
Η Συνθήκη της Λωζάνης.....	2	Η απονομή (Παναγιώτα Π. Λάμπρη).....	24
Πρόσωπα και τοπία της Λυδία Σαρρή.....	3	Συνθήκη της Λωζάνης (Δ. Μαυραειδόπουλος).....	25
Ο ζωγράφος Ορέστης Λαδένης στο ίδρυμα Γιάννη Τσαρούχη.....	4	Σε περιμένω ζωή (Γιάννης Κ. Τσώλης).....	27
Η τέχνη των πολλών δεν είναι Τέχνη (Ορέστης Λαδένης).....	5	Συνθήκη της Λωζάνης (Παύλος Γ. Χρήστου).....	28
Κλιματική Κρίση (Λευτέρης Β. Τζόκας).....	6	Στον Άη – Συμιό (Λάκης Χαντζής).....	31
Κίνημα Συγχώρεσης και Συμφιλίωσης.....	7	Το ευχαριστώ μου (Αριστείδης Παπατόλης).....	32
Κυκλοφόρησε ο «Νουμάς».....	7	Το αλεξανδρινό λουλούδι (Κων. Φαγαδάκη).....	33
Παρενέργειες Πλουραλισμού (Φ. Κουλαράνης).....	8	Συνθήκης της Λωζάνης (Αρετή Ρίτα) Νάστου- Μυστακοπούλου).....	34
Ο παππούς είναι εδώ (Απόστολος Φορλίδας).....	9	Η βεράντα της Ρίτας (Π. Αθ. Κοκκινόπουλος).....	37
Αητέ μου!... (Τηλέμαχος Σιέμος).....	9	Πληγή βαθιά η προσφυγιά (Αγγ. Σταματούκου).....	38
Πνευματικά Πένθη (Θωμάς (Τομ) Χαζίρογλου).....	10	Φιλιά...(Κώστας Κρεμμύδας).....	39
Ο Πατέρας μου (Λεωνίδα Χαζίρογλου).....	11	Αφιέρωμα στον συμμαθητή μου γυμνάσιο Αμ- μοχώστου Μάρκου Θωμάν (Κων. Πάτσας).....	40
Θεοτοκωνύμια (Βασιλική Γκλόρια Παπά).....	12	Αριθμοσυμπλεκτική Συνείδηση (Δ. Λαβδιώτης) ..	41
Ουρολομώξεις στη γυναίκα και το παιδί από τη βρεφική στην τρίτη ηλικία (Αγγ. Λιάπης).....	14	Στις ανεμογεννήτριες (Αννα Μαυροειδή).....	41
Έλληνική γλώσσα (Κων. Κανατάς).....	16	Φεστιβάλ Αραχθείου Θεάτρου 2023 (Αρετή Ρίτα) Νάστου-Μυστακοπούλου).....	42
Το νερόπουλο (Ιφιγένεια Καλιακάτσου).....	18	Γνώμη μου (Γιάννης Κ. Τσώλης).....	45
Μια πένα που... (Γιάννης Τσούτσιας).....	19	Ρούμελη (Κων. Δ. Ράμμος).....	46
Διακοπές καλοκαιριού (Μαίρη Τσούτσια).....	19	Του Κήπου Ευωδιά (Δημήτριος Τσελίκας).....	47
ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ: Από τον Αθανάσιο Ε. Παπά. ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ,.....	20		

